Fabrikalarımızda tetkikler
Yarınki sayımızda

VAKIT

Gal istiklâl istiyor !
—Yazısı 4 üncü sayfada —

15 inci Yıl * Sayı : 5030 | Cumartesi 9 Kânunusani (1 inci ay) 1932 | Sayısı 5 Kuruş

Buhranın Akislerinden

Urla ve Kemalpaşa gibi İzmire civar olan bazı kazalarda bir kısım halkın yiyeceksiz kalması üzerine Hilâliahmerle halk tarafından yardım hareketleri başlamıştır. Bu hadise bizim memleketimiz için büyük buhranın ilk mühim neticesidir. Çünkü mevzuu bahsolan mahallerdeki ihtiyaç ve zaruret bu sene üzüm mahsulünün olmamasından, tütün mahsulünün de satılamıyarak elde kalmasındandır.

Teselliyi mucip olan cihet şudur ki bu sene memleketin buğday yetiştiren her tarafında bu mahsul çok feyizli olmuştur. Bundan dolayı Urla ve Kemalpaşa gibi yiyecek zarureti çeken yerlere kolayca ve nispeten az bir masrafla un yetiştirilebilmektedir. Bu hal bu buhran senesi içinde takdir edilemiyecek kadar büyük bir nimettir.

Geçen hasat mevsiminde buğdayın para etmediğinden düşkün fiatla bile satılamadığından şikâyetler başladığı zaman bir çok kimseler ihracatçılara prim vererek fazla buğdayları harice satmanın çaresine bakılmasından bahsetmişlerdi. Biz o vakit prim vererek yok pahasına buğdayı ihraç etmektense gelecek seneler için memlekette ihtiyat depoları vücuda getirmek daha doğru olacağı fikrini müdafaa etmiştik. Bu fikri müdafaa ederken işte şimdi Urla ve Kemalpaşa gibi yerlerde esefle gördüğümüz yiyecek zarureti ihtimallerini düşünmüştük.

Memleketimizde bu sene çıkan fazla buğdayın ne kadarı harice çıktı ? Ve ne kadarı eldedir? Bunu kat'i bir surette bilemeyiz. Yalnız bildiğimiz şey, elde olanları altın gibi dikkat ve ehemmiyetle muhafaza etmek lâzım geldiğidir. Hatta yeni teşekkül eden Ziraat vekâletince bu hususta münasip vesaitle icap eden mahallere tavsiyelerde bulunulması faydasız sayılmıyacak bir tedbirdir. Çünkü önümüzdeki mahsul senesinin ne vereceği malûm değildir. Bilâkis daha şimdiden çok ihtiyatla harekete sevkedecek bir vazıyet vardır.

Filhakika bu sene kışın ilk devreleri kuraklık gitti. Bunun için, işittiğimize göre, Anadoluda kış zeriyatı yapılamamıştır. Binaenaleyh bütün ümitler ilk bahar zeriyatına kalmıştır. Fakat acaba ilk bahar zeriyatıyla yapılamıyan kış zeriyatını telâfi etmek mümkün olacak mıdır? Her halde her vasıtaya müracaat ederek zeriyattaki noksanı telâfi etmenin çaresine bakmak lâzımdır. Sonra Bu sene buğday mahsulünün para etmemesi bir çok çiftçilerin cesaretini kırmıştır. Bunun da noksan zeriyat üzerine tesiri olmuştur. Gelecek sene mahsulünü düşünürken bu vazıyeti de nazarı dikkatte tutmaya ihtiyaç vardır.

Demek istiyoruz ki bu sene memlekette buğday mahsulünün bol ve ucuz olması para buhranının sıkıntısını nispeten hafif geçirmiye yaradı. İktısadî ve malî buhran ortadan kalkmış değildir. Devam ediyor. Gelecek sene iktısadî ve malî buhrana bir de buğday kıtlığı inzimam etmesin. Harice para vererek buğday getirmek zarureti meydana çıkmasın. Çünkü bu ihtimal hatıra gelebilecek tehlikelerin en büyüğü demektir.

Mehmet Asım

Hindistanda Tevkifat Devam Ediyor

Bombay, 8 (A.A) — Kongrenin fevkalâde ikinci meclisinin reisi M. Choksey kongre azasının hususî emirnamelerle mevzu memnuiyet hilâfına olarak yaptıkları bir içtimada nutuk söylediğinden dolayı tevkif edilmiştir.

Yeni Delhi, 8 (A.A) – Hint birliği kongresinin reis vekili M. Ansari bu sabah tevkif edilmistir.

Fransa'da mühim tebeddüller bekleniyor

Laval kabinesi şeklini ve siyasetini değiştirecek

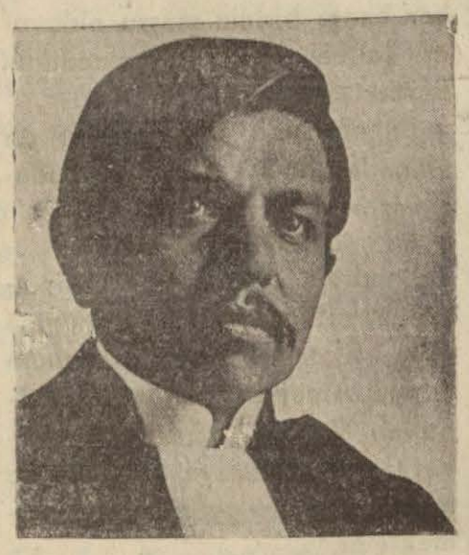

M. Laval

Dünkü (Vakıt) ta Fransız kabinesinde tebeddül vukuu muhtemel olduğunu yazmıştık. Dün bu hususta daha tafsilâtlı bazı haberler gelmiştir. Aşağıdaki tekgraf bu cümledendir:

Paris 7 — Harbiye nazırı M. Magino'nun vefatı ve hariciye nazırı M. Briand'ın ahvali sıhhiyesinin bozuk olması geceleyin meclisi meb'usan mahafilinde uzun uzadya münakaşa edilmiştir. Zannedildiğine göre başvekil M. Laval vefat eden harbiye nazırının yerine halefini intihap etmiyecek, reisicümhur M. Doumer'e kabinenin müşterek istifasını verecektir. Filhakika M. Laval'in fikrine göre hali hazırda Fransanın bütün dahilî meselelerine haricî mühim meseleler hâkim bulunmaktadır. M. Laval parlâmentoda mahdut bir zaman muayyen bir program etrafında bir parlâmento ittihadı vücuda getirmek emelindedir. İşte bu maksadın husulünü teshil içindir ki M. Laval kabinenin istifasını verecektir. Reisicümhur yeniden kabine teşkilini kendi sine tevdi ederse M. Laval Radikal — Sosyalistlerin kendisine müzaharet etmesini istiyecektir. Bununla beraber M. Laval'in arzu ettiği ittihadı temin edinciye kadar pek çok mukavemetlere maruz kalacağı tah-

| Alttarafı 2 inci sayfada |

Japonya'da yeni hadiseler

Imparatora bomba atıldı, kabine düştü

Tokyo, 8 (A.A.) — Japon kabinesi istifa etmiştir. Sebebi imparatora karşı yapılan sui kasta mânî olamamasıdır. Kabine bundan dolayı kendini mes'ul addetmiştir.

Tokyo, 8 (A.A.) — İmparatoru hamil bulunan arabaya, Koralı bir şahs bir bomba atmıştır. İmparatora bir şey olmamıştır. Yalnız arabanın atlarından biri yaralanmıştır. Suî kastçılar tevkif edilmişlerdir.

Bombalar nereden alınmış

Tokio 8 (A.A) — İmparatora yapılan suikast hakkındaki tahkikat neticesinde suikastcı Kuralin'in Şankayda yerleşmiş olan Kura muvakkat hükûmetinden iki bomba ve üç yüz Yen aldığının anlaşılmış olduğu bazı kimseler tarafından rivayet edilmektedir

Hariciye vekili Bugün gidiyor

Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey Bugün saat 16 da kalkan Loyt Tiryestinonun Abazya vapuruyla Batuma hareket edecektir.

Tevfik Rüştü bey Batumdan Ba, kû, Hazer denizi, Pehlevi limanı yoluyla Tahrana gidecektir. Vekil beye seyahatinde refakat edecek olan İş bankası müdürü Celâl bey Ankaradan gelmiştir.

Hariciye vekili dün öğleye kadar Tokatlıyan otelinde meşgul olmuştur.

Muhtelit mübadele komisyonundaki baş murahhasımız Şevki bey dün Hariciye vekilimize Serkl Doriyan'da bir öğle zıyafeti vermiştir.

Akisler:

Kahve

Eskiden, mahalle kahvesi, aile babasının ikinci eviydi. Evin erkeği, yemekten evvel mahalle kahvesinde bulunurdu. Yemekten sonra mahalle kahvesine giderdi. İşten çıkınca mahalle kahvesine uğrardı. Gece mahalle kahvesinde uyku saatini beklerdi.

Mahalle kahvesi, ecdadımızın bir nevi kumarhanesi, kulübü, aile meclisiydi. İtaatsiz zevce hakkında talâk kararı orada verilir, müstakbel damat hakkında tahkikat orada yapılır, mühim devlet işleri orada halledilirdi.

Son zamanlarda, dikkat ediyorum, mahalle kahveleri âdeta gençler kulübü, talebe içtimagâhı olmuş. Eskiden, nargile zifiri ve sigara dumanı içinde peykelere sıralanan kış ayvası gibi buruşuk yüzlerin yerinde şimdi saçları arkaya taranmış genç başlar parıldıyor.

Yeni nesil, eski neslin öcünü alıyor galiba.. Bizim: İçeride babalarımız var, diye geçemediğimiz mahalle kahvelerinin önünden, şimdi babalar: İçeride çocuklarımız var, diye geçmiye utanıyorlar!

Yusuf Ziya

Bugün Ramazan

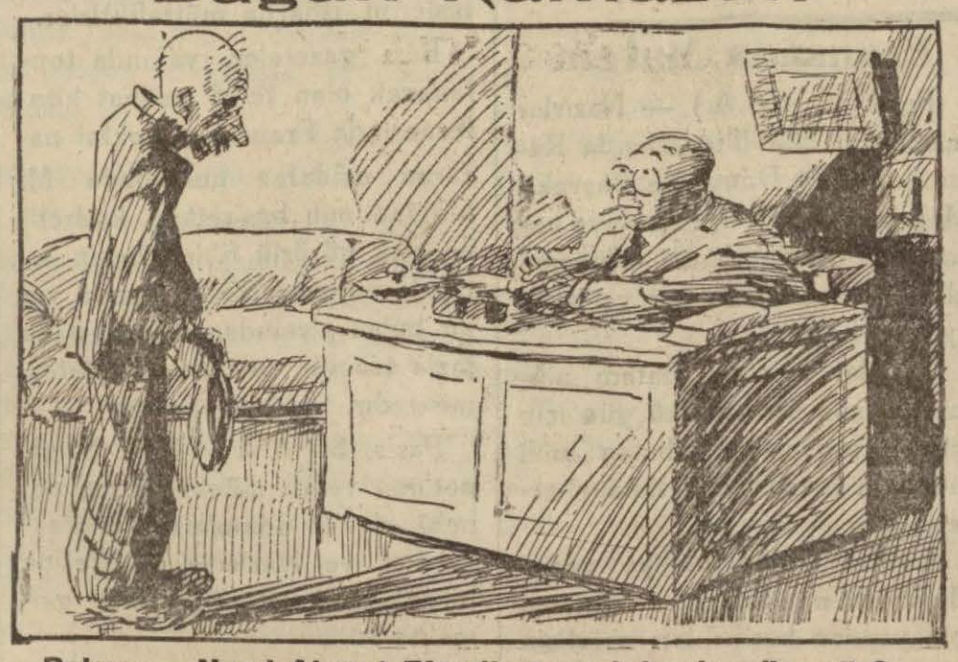

Patron — Nasıl Ahmet Efendi, oruç tutmak güç mü ?
Amele — Hayır Bey Efendi, iftar etmek güç !

Gümüş para basmak

Para basmak paramızın sağlamlığını arttıracaktır

Ankarada mühim mevki sahibi bir zatın söyledikleri

Ankara, 6 (Hususî) — Ankarada mühim mevki sahibi bir zat VAKIT ın gümüş para basmak için yaptığı neşriyattan bahsederek dedi ki: "Bugünkü cihan buhranının binbir türlü sebepleri içinde altın ölçüsünün de tesiri olduğunu iddia edenler çoktur. Filhakika altının bir iki memlekette hapsedilmiş olmasının sıkıntısını her kes, her gün duymaktadır. Kaldı ki altının sabit bir misyas olmadığı da çok anlaşılmıştır. Dünün geri medeniyetine kâfi gelen bu ölçü, bugünün kıt'aları birleştiren büyük ve âlemşümul mübadelesine ve bu günün kudretli istihsalinin istilzam ettiği krediye ve gene bugün insanların haklı olarak istedikleri tevzi ve istihlâk muamelelerine kifayetsizliği çoktan tezahur etmiştir. Bu itibarla bu hususta en başlı alâkadar ve mütahassıs görülen memleketler arasında şiddetli bir mücadelenin acı feryatları Avrupa gazeteleri sütunlarında görülüyor. Bu büyük meseleyle biz de alâkasız kalamayız. Şimdi altın ölçüsü devam etsin mi, etmesin mi? Bu meseleyi mütalea ederken altın hapseden memleketlerin mütaleasını tarafgirlikten azade görmiye imkân yoktur. Altını azalan memleketler de aynı vazıyette olsalar bile bu hususta ekseriyete bakmak ve ekseriyetin menafiini düşünmek zarureti vardır. Ve beşeriyetin ekseriyeti menfaatlerini bundan ayrılmakta görürlerse ve bizim de halimiz onlar arasında bulunmak olursa çok büyük bir

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Dünkü spor hareketleri

Muhtelit takım Atinadan geldi

Fenerbahçe, umumî kâtibi mağlûbiyetin sebebini anlatıyor

Dün yapılan Beşiktaş - Istanbulspor maçından bir enstantane

Dün şehrimizde bir çok maçlar yapılmış, F-G muhteliti Atinadan gelmiştir. Muhtelitin başında bulunan idarecilerden Fenerbahçe umumî kâtibi Hayri Celâl bey muharririmize mağlubiyetinin sebeplerini, yol yorgunluğu, sinir ve hakem.. Olarak işaret etmiştir.

Beşinci sayfada spor haberlerini okuyunuz.

30 Senelik Siyasî Esrarı İfşa Ediyoruz !

Tefrikamızda isminden ve tebligatından sık sık bahsedilecek olan

Fethi B.

17-18 Kânunuevvel 334 gecesi imzalanmak üzere önüme konan (Gayet mühim ve müstaceldir) kaytlı telgrafa bir daha göz gezdirdim:

"..... Bu haber bizi son derece müteessir etti. Saltanat ve hilâfete sadakat ve merbutiyeti itibariyle şu halin (.....) paşadan suduruna pek de ihtimal verilemezse de kendisi safdil olmak hasebiyle tesvilât ve iğfalâta kapılabilmesi de müsteb'at olamıyacağından..... Gayet emin ve müdrik bir zat vastasıyla hakikati halin sür'at ve mahremiyet fevkalâdeyle tahkikine, ve Allah göstermesin böyle bir fikri olduğu anlaşılırsa derhal.....,,

Telgrafın üstüne (Tehiri caiz değildir ve bizzat açılacaktır) kaydını ilâve ederek, altını imzaladım.

Hangi Pş.dan bahsediliyordu? Telgrafı bizzat açması istenen kimdi ?

* * *

330 senesi mayısının 11 inci günü, gece yarısından biraz sonra Osmanlı limanlarından birine çıkan Mösyö (Maşre) riyasetindeki on iki kişilik Fransız heyeti, sabahleyin erkenden oradaki Osmanlı bankası şubesinden üç yüz bin frank almış ve işe başlamıştı.

Fransızlar ticaret maksadıyla geldiklerini iddia ediyorlardı.

Halbuki .... kapitülâsyonlara rağmen bir ay sonra hudut harici edildiği vakit bu heyetin terkettiği evrak arasında neler bulundu?

Bu heyet nerede, nasıl yakalandı?

Harbi umuminin başlamak üzere olduğu o günlerde ekserisi erkânı harp zabiti olan bu heyetin sahillerimizde aradığı neydi?

* * *

Bir çok yerlerden bir çok mektuplar ve telgraflar aldık. Her taraftan eserin bir an evvel neşrini istiyorlar. Bu itibarla karar verdik:

12 Kânunusani Salı Günü Neşre Başlıyoruz !

Yeni Rusya

Falih Rıfkı B. yeni bir kitap çıkardı: Yeni Rusya. Bu kitap Rusya tetkik seyahatinin mahsulüdür. Falih B. bu seyahate ait müşahede ve intibalarını daha evvel kısmen neşretmişti. Bu defa neşretmediği mektuplarını da ilâve ederek bir kitap yapmıştır.

Rusya şimdi dünyanın her tarafında ehemmiyetli bir tetkik mevzuu oldu. Bir kaç sene evvel Rusyanın hemen yıkılmak üzere olduğundan bahseden memleketler bile artık bu memlekete karşı çok ciddî bir vaziyet almışlardır, Falih Rıfkı beyin başlangıcında dediği gibi on beş senedenberi ayakta duran ve bugün her vakitten fazla bir kuvvetle garp medeniyetine karşı cephe tutan yeni Rusya istihfafla değil, hörmetle tetkik edilmiye lâyıktır.

Rusyayı ehemmiyetli bir tetkik mevzuu yapan sebeplerden biri de cihan iktısadî buhranının aldığı şekil ve manzaradır. Iki yüz bu kadar senesindenberi bütün medenî inkişaflarını serbest ticaret usülünde bulmuş olan Ingiltere gibi bir memleket bile bu defa kapılarını başka memleketlere kapadı. Gümrüklerine türlü türlü tahdidat koydu. Hemen her memlekette millî himaye sistemi adetâ bir din halini alıyor. Işte bu halde Rus ihtilâlini, Rus sistemlerini yeni bir tetkik mevzuu yapıyor.

Bu itibarla Falih beyin büyük bir itinayla vücude getirdiği bu güzel eser tam zamanında neşredilmiştir. Efkârı umumiyede lâyık olduğu dikkat ve alâkayı uyandıracağı şüphesizdir.

M. A.

---

isabetli fikir olmadıkça aksi nizama bir görenektir diye inanıp bağlanmıya mahal yoktur. Kaldı ki görenek olan şey altının tek ölçü olması da değildir. Bu vaziyet önünde şüphesiz temenniye şayan olan şey hiç bir memleketin keyfine bırakılmıyan bir ölçü bulmaktır: Uzunlukta metre gibi.

Son Sterlin buhranı dünyaya bunu açık anlattı. Dolar bile gün oldu kı sallandı. Hulâsa hiç bir memleketin parasıyla beynelmilel muamelâtta sabit bir ölçü bulmıya imkân yoktur. O halde muamelâtı beşeriyeyi dalâletten kurtarmak ve dünya mübadelesini kumar halinden çıkarmak, istihsal ve istihlâki tevzin kadar buhranı tedavide bir amil olsa gerektir. Çünkü mal alım ve satımı ve kredi muamelesinin genişlemesi hep buna bağlıdır. Kredide emniyet demek yalnız parayı ve faizi almak değil, aynı zamanda ölçü yüzünden de her ikisini kaybetmemek, yahut onun üzerinde kumar oynamamaktır. Her halde beşeriyet bu açık yaraya bir merhem bulmak mecburiyetindedir. Fakat bu merhemin ne vakit bulunacağı malûm değildir.

Işte bu vaziyeti düşünerek âtide beynelmilel mübadele ölçüsü ne olursa olsun her ihtimale karşı hazırlıklı bulunmuş olmak için — bugün en iyi şekil — Bimetalizmdir. Bizim memleketimizde miktarı ehemmiyetsiz addedilmiyecek derecede gümüş vardır. Herkesin çok ufak bir masraf mukabilinde gümüşlerini getirip para bastırmasına hükûmetçe müsaade edilmelidir. Bu tedbir dahili krediyi genişletecek, haricin hakiki fiatı üstündeki gümüşlerinin memleketimize girmesine meydan vermiyecektir. Aynı zamanda paramızın mevcut selâbetine ilişmek şöyle dursun belki de onu takviye edecek mahiyette bir tedbir olacaktır.

Dahili Ve Hariçi — Son Telgraflar

İzmirin zararları

Halk, belediyeyi başvekâlete ve dahiliye vekâletine şikâyete karar verdi

İzmir, 8 (Vakıt) — Iki üç gün evvel fasılalı yağmurlardan dolayı vukua gelen felâketler henüz tesbit edilememiştir. Yalnız en fazla Göztepe, Kokaryalı, Halkapınar ve Saman iskelesi semtleriyle Eşref Pş. namile maruf büyük yukarı mahallenin çok harap olduğu anlaşılmıştır. Bu semtlerin en mühimini Saman iskelesi teşkil etmektedir. Buradaki ticarethanelerin hemen birçoğunun içeri su ile dolmuş ve birçok mal ıslanarak mahvolmuştur. Zarar yüzbinlerle lira olarak tahmin edilmektedir. Yukarı mahallelerde ve Kokaryalıdaki tahribat yalnız evlere münhasır kalmışsa da buralarda ayrıca büyük bir tehlike baş göstermiştir. Bu semtlerde birçok evlerin temelleri bozulmuş ve yıkılabilir bir hale gelmişlerdir.

Iki üç senedenberi vukua gelen bu felaketlerin sebebi muntazam lağım mecraları yapılmamış olmasıdır. İzmir belediyesi bundan bir müddet evvel kanalizasyon ve lağım mecrası yapmak üzre Iş bankasından 2 milyon lira istikraz etmişti. Fakat, para istıkraz edildikten sonra belediye lüzumu olmadığı halde Karşıyaka ve Kokaryalıda yüz bin lira sarfile iki asrî banyo inşa ettirmiştir: Bu son felâketten sonra birçok mahalleler halkı, belediyenin bu derece ihmaline müteessir olarak başvekâlete ve dahiliye vekâletine şikâyete karar vermişlerdir.

Urlada son vazıyet

Muhtaçlar iki sınıfa ayrıldı, yardım bu esasa göre yapılıyor

İzmir, 8 (Vakıt) — Urla ve Kemalpaşa havalisinde yardıma muhtaç olanlar tamamiyle tesbit edilmiştir. Muhtaçlar Urla kasabasında 1400, köylerde 1700 kişidir. Bunlar ıki sınıfa ayrılmıştır.

Birinci sınıf muhtaçlar hiç yiyeceği bulunmıyanlar, ikinci sınıf da nisbeten daha müsait vaziyette bulunanlardır. Ilk yardım birinci sınıfa yapılmaktadır.

Muhtaçlara şimdilik un, zeytinyağı, zeytin tanesi, helva, pekmez gibi gıdalar dağıtılmaktadır. Bağların işlenmesi için bankanın yardımı temin edilecektir.

Urla belediye reisi, Urlanın bugünkü vazıyete düşmesini şu suretle izah etmektedir:

— Senede 28 milyon varidatı olan Urla bu sene 940 bin lira istihsal masrafına mukabil yalnız 570 bin lira varidat temin edebilmiştir. Tütün mahsuliyse zürraın elinde kalmıştır. Zarureti tevlit eden de budur.

Diğer alâkadarlar da şöyle söylüyorlar:

Bu yardımdan memnun olmakla beraber zürraın elindeki tütünlerin satılması temin edilemediği takdirde bu vazıyetten kurtulmak kabil olamıyacaktır. Çünkü bağların işlenmesi tütünlerin satılmasına bağlıdır.

Hilâliahmer bu havalide işsiz kalanlara başka taraflarda iş bulmıya çalışmaktadır.

İzmirde Halk fırkasının vilâyet kongresi toplandı

İzmir, 8 (Vakıt) — Cümhuriyet Halk fırkası Izmir vilâyet kongresi evvelki akşam Bahribabadaki halk evinde toplandı. Kongreye on biri Izmirden olmak üzere 64 murahhas iştirak etti. Fırkaya ait meseleler görüşüldü, kaza heyetlerinden gelen raporlari tetkik için bir encümen seçildi. Vilâyet idare heyeti intihabatı namzet gösterilmeden yapıldı.

Ankarada toplanacak umumî kongre için 4 murahhas ayrıldıktan sonra kongre bitti.

İzmire bir Yunan ticaret heyeti geldi

İzmir, 8 (Vakıt) — Yunanistandan şehrimize bir ticaret grubunun mümessilleri geldi. Mümessiller, Yunanistanla memleketimiz arasında geniş mikyasta hayvan ticareti yapmak için tetkikatta bulunacaklardır. Tetkikat iyi netice verirse grup geniş bir sermayeyle derhal işe başlıyacaktır.

Koliler hakkında

Ankara, 8 (Vakıt) — Tahdit kararından evvel paket postanelerine gelen ve listeye dahil olmadığı için çıkarılamıyan koliler hakkında Iktısat vekâleti bir kararname hazırlamıştır. Buna nazaran şimdiye kadar gelmiş olan paketler listelere tabi olmadan memlekete ithal edilecekler, son ithalât listesinin neşrinden sonra gelenlerse listeye tabi tutulacaklardır.

M. Musolininin Papayı ziyareti

Roma, 8 (A.A.) — M. Musolini'nin Pabayı ziyaretine ait proğramı kararlaştırılmıştır.

Fransada Matem

Paris, 8 (A.A) — Nazırlar meclisinin dünkü içtimaında Reisicümhur M. Doumerle Başvekil M. Laval, müteveffa Harbiye nazırı M. Maginot'nun hatırasına olan hürmetlerini yad ve izhar eylemişlerdir.

Nazırlar meclisi, matem alâmeti olmak üzre dünkü gün için içtimaı mukarrer bulunan millî müdafaa meclisinin içtimaını ertesi güne tehir eylemiştir.

Bundan sonra Maliye nazırı M. Flandin, Lozan konferansı için yapılan hazırlıkları meclisin nazarı itlâına koymuştur.

Bütün matbuat, müteveffa M. Maginot tarafından millî müdafaa uğruna sarfedilen kıymettar mesaiye olan takdir ve hürmet hislerini izharda müttefiktirler.

Bazı gazeteler, yakında toplanacak olan terki teslihat konferansında Fransanın noktai nazarını müdafaa hususunda M. Maginot'nun basiretkâr, kudretli ve açık görüşlü fikirlerinden istifade edilecek bir zamanda vuku bulan ziyaından dolayı daha fazla teessür ve teessüf göstermektedir.

Paris, 8 (A A) — M. Maginot'nun vefatı münasebetile, ecnebî devlet adamlarından Başvekâlet ve Hariciye nezaretine birçok taziyet telgrafları gelmektedir.

M. Zaleski, Lehistanın samimî teessür ve taziyelerini M. Briyana ibläg eylemiştir.

M. Laval da mareşal Pilsudski'den bir taziyet telgrafı almıştır.

Amerika

Tokyo ve Nankine birer nota gönderdi

Vaşington, 8 (A.A) — Hükûmet Japon ve Çin hükûmetlerine birer nota göndermiştir.

Amerika hükûmeti bu notasında vaktile dokuz devlet arasında akdedilen muahedeyi ileri sürmüş ve Çin - Japon ihtilâfı esnasında alınan tedbirlerden her hangi birinin meşru olduğunu kabule imkân güremediğini beyan etmiştir.

Bu notenin birer sureti de alâkadar dokuz devlete gönderilmiştir,

Yeni vaziyet

Londra, 8 (A.A) — Salâhiyettar mahafilde beyan edildiğine göre hariciye dazırı sör Jahn Simon Amerika hükûmeti tarafından Mançuri hakkında Japonyaya gönderilen ve bir suretine intizar olunan notayı tetkik etmektedir.

Ingilterenin de Japonyaya bir nota göndermesi, fakat bu nonın Mutlaka Amerikan notasının aynı olması ihtimal dahilinde görülmektedir.

Salâhiyettar Ingliz mahafili bugünkü vaziyeti Cemiyeti Akvam tarafından Mançuriye gönderilecek tahkikat heyetinin hareketine mani olmaması muhtemel olduğu mütalâasında bulunmaktadır.

Japon hariciye nezareti mümessilinin beyanatı

Tokyo, 8 A.A.) — Hariciye nezareti namına beyanatta bulunmıya salâhiyettar bir zat şu sözleri söylemiştir.

Amerika hükûmeti Japonyanın Mançurideki faaliyetini Çinin idarî tamamiyetini ihlâl eder mahiyette bir hareket addedebilir ve böyle bir fikirde bulunabilir. Ancak şu cihet bir hakikattir ki Nankin hükûmeti Mançuride idarî nüfuz ve ve salâhiyetini hiç değilse tabii ve mutat bir surette asla istimal etmemiştir, Japonya Mançurideki hareket ve teşebbüslerinde bir değişiklik vücude getiremez. Çünkü Japonya meşru hak ve menfaatlerini korumak için muktazi ihtinat tedbirlerini asgarî bir hat dahilinde ittihaz etmekten başka bir şey yapmış olmadığı gibi mevcut muahedelerin kendisine verdiği haklardan fazla bir şey temin etmeyi de istikdaf eylemektedir.

Fransada Tebeddüller

Üst tarafı 1 inci sayfada

min ediliyor.,,

Bu habere göre Laval kabinesinin tamamiyle yeni bir şekil alacağı muhakkak addediliyor. Bu tebeddülde en ziyade ehemmiyeti haiz olan cihet M. Briand'ın Hariciye nezaretinden çekilmesidir. Bu itibarla Fransız Hariciye nezaretinde vuku bulan tebeddül ehemmiyetli bir haricî siyaset tebeddülü olabilir.

Hatırlarda olduğu üzre M. Briand Çin - Japon ihtilâfı Cemiyeti akvam meclisinde tetkik edilirken serahaten (Çin) in davasına müzaharet etmişti. Mançurinin tahliyesini iltizam eylemişti. Hatta bu tarzı hareketi Fransanın Japonyayla Ingiltere arasını bozmak siyasetini takip ettiğine delil gösterenler olmuştu. Lâkin bu siyaset filiyatta netica vermedi. Japonya bütün dünyaya karşı tek başına kalmış olsa bile gene Mançuri siyasetini değiştiremiyeceğini bildirdi. Filiyatla da bu sözünü teyit etti. Nihayet son gelen haberlere göre Japonya Mançuriyi baştan başa işgal altına aldı. Cemiyeti akvam meclisi de Mançuriye tetkik komisyonları göndermesine rağmen bu hareketin karşısında aciz bir surettte temaşager olmaktan başka birşey yapamadı. Şimdi Fransız gazeteleri artık Çin için Japonyayla doğrudan doğruya görüşerek taleplerini kabul etmek tavsiyesinde bulunuyorlar!

Bu vazıyet Briand'ın siyasî mevkiini adamakıllı sarsmıştır. Onun içindir ki bugün Fransız kabinesinden çekilmiye mecbur olmaktadır.

Diğer taraftan Alman tamirat meselesi çok mühim bir safhaya girmiş bulunuyor. Bir taraftan Amerika harp borçlarını istemekte ısrar ediyor, diğer taraftan Ingiltere Almanyanın tamirat borçlarının beş sene için tecil edilmesini teklif ediyor! Fransa ise harp borçlarını vermekle beraber Almanyadan tamirat alacağını istememek teklifleri karşısında çok müşkül bir mevkie düşüyor. Bu itibarla Laval kabinesi haricî davaların halli hususunda kuvvetli olabilmek için bütün parlamentonun kuvvetini arkasında toplamıya lüzum görüyor. Işte Fransada beklenen tebeddüller bu sebeplerden ileri geliyor

Japonya

Çin limanlarını abluka mı edecek?

Tokyo, 8 (A.A) — Hükûmet namına beyanatta bulunmıya salâhiyettar bir zat Çinde Japonya ve Jponlar hakkında yapılan boykot devam edecek olursa Japonyanın daha şiddetli ve kat'i tedbirler almayı düşünmesi muhtemel olduğunu, Çin toprağına Japon bahriye askerleri çıkarmak ve belki de Çinin başlıca limanlarını abloka etmek mecburiyetinde kalacağını ihsas etmiştir.

Bu salâhiuettar zat Çindeki Japon ticaret erbabının boykotaj yüzünden pek büyük zararlara uğratmakta olduklarını da beyanatına ilâve etmiştir.

Fikir Hayatı

Avrupada türkoloji tetkikleri

Gazi terbiye enstitüsü tarih muallimi Hüseyin Namık bey tarafından Ankara radyosunda "Avrupada türkoloji tetkikatı,, mevzuu hakkında bir konferans verilmiştir, hulâsatan dercediyoruz:

"Fransız misyonerleri Çine kadar gitmiye başladıktan sonra Avrupada türkoloji teessüs etmiştir. Misyonerler Çinceyi de öğreniyor ve bu münasebetle Çin tarihlerini tetkike fırsat bulabiliyorlar ve bunları Avrupa lisanlarına naklediyorlardı. Amiot, A. Gaubil, Herberlot, Visdelot ve en nihayet De Guignes Çin tarihlerinin Türklerden bahis kısımlarını tetkik etmişler, artık Türk tarihinin milâttan 23 — 24 asır eveline kadar bir Rıdemi olduğu meydana çıkmıştı. Gene bu sıralarda meşhur Kloproth'da Türk tarihine dair kıymetli tetkikler neşrediyordu. 1730 da Strahlenberg'de Rusyadaki Türk kavimlerini tetkik etmiş ve bir eser neşrederek türkiyata çalışanların nazarı dikkatini celbetmişti.

Daha sonra Edvard Chavanne, Stanislâsyulienne gibi âlimler de gök Türklerden bahseden Çin menabini tetkik etmişler ve artık Türkiyat ilminin temeli atılmıştı. Fakat bu âlimlerin vefatından sonra türkoloji tetkikatı sönmiye başlamıştı. Bu sönen faaliyeti Orhon Türk kitabelerinin yazısının Thomsen tarafından okunması tekrar alevlendirdi. Rusyada Radloff ve Barthold, Anmanyada Müller, Le Goq, Bang ve Markuvart gibi âlimler meydana çıktığı gibi Fransada Blochet, Pelliot gibi âlimler yetişti. Türk kitabeleri bir çok âlimi faaliyete getirmiş bunlar hakkında bir çok tetkikatta bulunulmuştu.

Fakat bu âlimler de vefat ettikten sonra Türkoloji birdenbire tedenniye uğramıya başlamıştır. Bugün Türkiyat ilminin Avrupada eskisi gibi büyük bir faaliyetle tetkik edildiği yoktur. Hasta olan Bang Almanyada, sidden çok kıymetli ve büyük bir âlim olan Pelliot Fransada Németh'de Macaristanda Türkolojiyi temsile çalışmaktaysalar da maalesef türkoloji ilmi artık eski faaliyetini kaybetmiştir. Bu bir kaç âlim de ortadan çekildikten sonra meydanı boş bulan her hangi bir Türk tarihi müntesibi derhal ortaya atlarak tıpkı edebiyat tarihi sahasında olduğu gibi ortalığı haraca kesebilir. Fakat gençlik artık iyiyi ve fenayı seçebilecek vaziyettedir. Binaenaleyh bu millî vazife bize terettüp eder. Çünkü her millet kendi tarihini kendisi tetkik eder.,,

6 şubat

Matbuat balosu

Istanbulun en güzel en kibar ve en muhteşem balosu bu sene bayramın ikisine tesadüf etmektedir. O gece davetliler fevkalâde parlak bir gece geçireceklerdir.

Gazetelerin karikatür ve resim işleriyle meşgul olan arkadaşlar balomuzun tezyin ve mükemmeliyetini temin için gayet cazip sürprizler hazırlamaktadırlar.

Kitap sevenler cemiyetinin yeni faaliyetleri

Ankaradan bildirildihine göre Kitap sevenler cemiyeti müessisleri fırkaya, muhtelif makamlara müracaat ederek cemiyetin hayır cemiyetleri arasına sokulması, her mektepte cemiyetin bir şubesi bulunması, mekteplerde talebeden veya muallimlerden birinin yeni okuduğu eser hakkında konferans vermesi, her vilâyette bir kitap günü ve sergisi açılması, radyoda kitaplar hakkında konferanslar verilmesi Halk okuma odalarının bayilik yapmaları hakkında büyük vaitler almış, müzaheretler temin etmiştir.

Günün Haberleri

Gençler Mahfelinde

Cumhuriyet Gençler mahfeli senelik kongresi dün öğleden sanra H. fırkası Beyoğlu kaza merkezinde toplanmıştır.

Kongrede evvelâ mahfelin bu senelik faaliyeti hakkında hazırlanan rapor okunmuştur.

Raporda, mahfelin geçen sene içinde otuzdan fazla müsamere ve konser verdiği işaret edilmekte, bu sene mahfelde temaşa ve musiki şubelerinden başka spor şubesi de teşkil ve mektepler arasında yazı müsabakası tertip edileceği bildirilmektedir.

Rapor kabul edildikten sonra yeni idare heyeti intihabatı yapılmış, Reisicümhur Hz. ne tazimat telgrafı çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Poliste:

Bu Biçaklı Taarruzun Sebebi Ne?

Galatada Zürefa sokağında oturan seyyar satıcı Ishak evvelki akşam gece yarısı evine giderken önüne birdenbire bir adam çıkmış ve bıçağını çekerek saplamıya başlamıştır. Neticede ağır surette yaralanan Ishak hastahaneye kaldırılmıştır. Carih polis tarafından aranmaktadır.

Şüpheli bir ölü

Topçularda oturan Galip B. isminde biri evinde ölü olarak bulunmuştur. Cesette bazı şüpheli vaziyetler görüldüğünden bunun bir cinayet olup olmadığının tesbiti için ceset murga gönderilmiştir.

Zabıta memurlarına hakaret edenler yakalandı

Dün Erenköyde bir takip esnasında Osman, Ermiş, Saffet ve Adil isminde dört kişi zabıta memurlarına tecavuz ve hakarette bulunmuşlardır. Mütecavizler yakalanmış ve haklarında takibat başlamıştır.

Gümrük muhafaza kumandanlığı

Gümrük muhafaza kumandanlığına Seyfi Pş. tayin edilmiştir. Pş. bugün yeni vazifesine başlıyacaktır.

Fasulye fiyatları

Trabzondan gelen malûmata göre fasulye fiyatleri Trabzonpiyasasında3,5kuruşakadardüşmüştür. Istanbulda mavnadaysa fiyat 6 kuruştur.

Nakliye, oktrova ve rıhtım gibi masraflardan sonra malın fiyatı ancak 7,5 kuruşa çıktığı halde ayni mal mahalle bakkallarında 20 kuruşa satılmaktadır.

Konkordato için müracaatlar

Verilen malûmata göre geçen sene Istanbul icrasına alacaklılarıyla konkordato akdetmek üzre 35 müessese müracaat etmiştir.

Maarifte:

Ankarada

Inşaat ustası mektebi açılıyor

Maarif vekâleti Ankarada bir inşaat ustası mektebi açmıya karar vermişti. Gazi Terbiye enstitüsünün arkasındaki maarife ait geniş arsa üzerinde bu mektebin ilk binasının temeli atılmıştır.

Mektebin binası bitinciye kadar bir sene boş geçirilmemesi için, talebe kaydedilmiş ve bu talebe Sanayi mektebinde hususî bir sınıfta okutulmıya başlanmıştır.

Mektep dört sene olacak, bir senesi ihzarî derslerle, üç senesi meslek dersleri ve tatbikatıyla geçecektir. Mektebin binalarının diğer kısmını gelecek seneden itibaren muallimlerinin nezareti altında talebe yapacaktır.

Mektep iki kısım olacaktır: Bir kısımda, ahşap inşaat, Dülgerlik, Çatı ve Tahtaköprü inşası öğretilecektir. Diğer kısımda, kârgir inşaat, beton, taş ve tuğla işçiliği öğretilecektir. Bundan başka büyük şehirlerde çalışacaklar için ihtiyarî olarak munzam bir ihtisas kısmı açılacak ve burada sıvacılık, boyacılık ve nakkaşlık öğretilecektir.

Talebe bu mekteplerde inşaat resimlerini okuyacak, basit krokiler çizebilecek kadar yetiştirilecek malzeme tekniği; ve halitaların sureti imalini ve bir az da mukavemet hesaplarını nazarî ve amelî bir surette öğrenecektir.

Mektep için bir ecnebî mutahassıs ve iki ecnebi muallim celbi mukarrerdir. Umumî dersleri hocalarınız verecektir.

Memlekette VAKIT

Kayseride

Bir talebe yurdu açıldı

Hususî muhabirimizden:

Keyseride civar köylerden gelen birçok fakir çocuklar lise tahsiline devam etmektedir. Bunlar geçen seneye kadar harap medrese köşelerinde, sıhhî şeraiti olmıyan izbe odalarda berbat bir hayat geçiriyorlardı.

Tahsil çağındaki gençlerimizin bu kadar mahrumiyete katlanmaları, velisiz ve kontrolsuz yaşamaları, temiz talebe ahlakı üzerinde fena tesirler yapacağı gibi dersleriyle kâfi derecede meşgul olmıya da bir mani teşkil edebilirdi.

Geçen senenin sonlarına doğru, lisenin faal müdürü Yunus Kâzım beyin teşebbüsü ve kıymetli valimiz'n müzaheretleriyle idarei hususiyeye ait büyük bir bina tahsis edilerek " Talebe yurdu,, açıldı. Bu sene elliye yakın köylü çocuğunu çatısı altına alan Yurt, onlara leylî mektep hayatını aynen yaşatabilecek mükemmel bir müessese haline gelmiştir.

Muallim Ertuğrul beyin daimi nezareti altında muntazam mesailerle dolu temiz ve samimî bir talebe hayatı devam etmektedir.

Hayırperver Kayseri zenginleri, memleketlerinin bu ilim aşığı gençlerinin öğle yemeklerini münavebeyle temin etmektedir.

Yurdun bazı noksanlarını ikmal ve kışlık ihtiyacı temin maksadiyla senebaşı gecesi bir balo tertip edilmişti.

Vali Fuat bey bu baloyu himayelerine almak suretiyle onun mükemmeliyetini temin ettikleri gibi memleket gençliğine olan yakın alâkalarını ve kıymetli müzaheretlerini bir daha göstermişlerdir.

Güzide ve iş bilir bir heyet günlerce balo hazırlıklarıyla, H. fırkası salonunun tertibatıyla meşgul oldular. Program çok itinayla tanzim edilmişti. Muhtelif danslar, mütenevvi eğlenceler millî mahallî oyunlar, müsabakalar, piyangolar sabaha kadar devam etti Eski ve yeni seneyi temsil eden çocuklar çok alkışlandı. Eğer salon biraz daha müsait olsaydı neş'e daha fazla olacaktı.

Kayserinin münevver tabakası bu baloya fevkalâde rağbet gösterdi; muavenete muhtaç yavruların yüzleri güldürülmüş oldu, yurda epiyce hasılât temin edildi.

Kayseride 60 talebelik bir kız orta mektebi vardır. Bu mektebin beş sene evvel talebesinin bugününden fazla olduğu sabittir. Bu mektebin bu tasarruf senesinde bu haliyle kalamıyacağını düşünen Maarif yekâleti ahiren verdiği bir emirle bu mektebe liseden talebe verilmesini emretmiştir. Liseye geçen seneye nispetle bu sene çok fazla talebe müracaat etmiş sınıfların mevcudu 70 şer kişiye çıkarıldığı halde taliplerin cümlesini almak kabil olamamıştır. Kız orta mektebinin sınıflarına talebe verilmesi hakkındaki vekâletin emri süratle hariçte kalmış olan talebenin tahsile devamlarını temin ettiği için halk ve velilerce şükran ve minnetle karşılanmıştır.

Orta mektebininin bu yeni şeklinde de memlekete hayırlı olmasını dileriz.

* *

Seyrisefainde kooperatif

Seyrisefain idaresi kendi memurları için bir istihlâk kooperatifi teşkiline karar vermiş ve bu hususta hazırladığı nizamnameyi şirketler komiserliğine vermiştir. Bu teşekkül, idare memurlarına ucuz giyecek ve yiyecek tedarik edecektir. Ayrıca idarenin fabrikalarında çalışan amelelerin de bir istihlâk kooperatifi yapacakları haber verilmektedir.

Işten el çektirilenler

Seyrisefain muhasebecisi Sadettin bey vazifesinden ayrılmış yerine muavini Talât bey getirilmiştir.

Diğer taraftan Seyrisefainin kömür işlerile meşgul şubesinden üç memura işten el çektirildiği söylenmektedir. Yazıldığına göre Tahkikatın nsasını, idare için alınan noksan kömürün fazla olarak gösterilmesi teşkil etmektedir.

Hamalların derdi

Halk fırkası Istanbul merkezi hamal teşkilâtı hakkında esaslı kararlar almaktadır.

Ihtiyaçları sorulan hamallar yük taşıma ve nakletmekteki iptidaî şekillerden de şikâyette bulunmuşlardır. Evvelce ağır yüklerin nakli için domuz arabası denilen elile müteharrik bir nevi araba kullanılmaktaydı. Bu arabaların kullanılması kaldırımları bozduğundan belediyece yasak edilmiştir. Hamalların sırt üstünde ağır yüklerin taşınmasını imkânsız buldukları için nümunesi belediye fen heyetince intihap edilecek bir yük arabasının kabulünü istemişlerdir.

Güzel san'atlar birliğinde bir müsamere verildi

Kumkapı Halk Fırkasının himayesi altında bulunan gençler temaşa grubu dün saat on beş buçukta Güzel san'atlar Birliğinin de bir müsamere vermiştir.

Müsamereye piyanoyle çalınan Istiklâl marşiyle başlanılmış, bir genç tarafından temaşa grubunun gayesi hazır bulunanlara anlatılmış ve Yabancı adlı bir piyes temsil edilmiştir.

Doğum

Muharrirlerimizden Yusuf Ziya beyin bir oğlu olmuştur. Arkadaşımızı ve ailesini tebrik eder, yavruya uzun ve mesut bir ömür dileriz.

Günün Siyaseti

Ingiltereyle Fransa Birleşebilecekmi?

Son senelerde İngiliz ve Fransız siyasetlerinin birbirlerinden uzaklaştığı malûmdur. Son intihabattan sonra İngilterede muhafazakârların parlâmentoda ekseriyeti alması Fransızları İngiltereyle teşriki mesai ümidine düşürmüştü. Fakat bu ümit de tahakkuk etmedi. Hatta son *Bale* içtimaında Almanyaya karşı yapılacak müsaadat meselesinde Fransız ve İngiliz murahhasları arasında çok şiddetli ihtilâflar çıkmıştı. Çünkü İngiliz murahhasları Almanyadan beş sene tamirat borcu istenmemesinde ısrar ediyordu. Fransızlarsa bunu kabul etmiyordu.

Nihayet verilen karar şu oldu: *Yung* plânındaki esaslar mahfuz kalacak, Amerika tarafından harp borçları için gösterilecek müsaadat nispetinde Almanyaya da tamirat meselesinde teshilât yapılacak...

Halbuki Amerika kongresi "harp borçları bir daha tecil edilmiyecektir.,, Kararını verince işin rengi değişti. Şimdi ne yapacaklar? Fransızlar İngilizlere birleşmek teklifinde bulunuyorlar:

— Amerikaya karşı müşterek cephe alalım. Harp borçlarını vermiyelim. Biz buna karar verdik. İster kabul ediniz, ister etmeyiniz!,, Diyelim diyorlar.

Son zamanlarda İngiltere başvekili*M. Kakdonald*'le Fransız başvekili *M. Laval* arasında vuku bulacağından bahsedilen mühim mülâkatın esası işte budur. Bakalım, Fransayla İngiltere Amerika tehlikesi karşısında bu defa birleşebilecekler midir? Şayet İngiltereyle Fransa ve diğer devletler birleşerek biz harp borçlarını vermiyeceğiz derlerse bunun karşısında Amrika ne yapacak?

* * *

Kısa haberler

Anadoludan gelen işsizler— Vilâyet, son zamanlarda Anadoludan gelen işsizler hakkında dahiliye vekâletine müracaata mecbur kalmıştır. Bu gibi işsizlerin Istanbula gönderilmemesi için vilâyetlere tebligat yapılması istenmektedir.

Beyazıt kulesine su — Esaslı bir surette tamir edilen Beyazıt kulesine su çıkartmak için tesisat yapılacaktır.

Bir banka tasfiye ediliyor — Son zamanlarda tediyatını tatil eden Ticaret ve sanayi bankasının tasfiyesine karar verilmiştir. Bankanın tasfiyesineZiraat, Iş ve Cenevre bankası memur edilmiştir.

Bu sene seyyah az — Iktısadî buhran dolayısile bu sene limanımıza pek az seyyah vapuru gelecektir. ilk olarak gelecek iki Alman vapurudur.

Hasekinisa — Belediye bir çok yerlerl tamir edilen Hasekinisa hastanesine kalörifer tesisatı yapmıya karar vermiştir.

Gal istiklâl istiyor!

Bu memleketteki Ingiltereden ayrılmak teşebbüsü günden güne ilerliyor

Irlandanın Ingiltereden istiklâlini kurtarması ve bugünkü vazıyetini alması, senelerce devam eden müsademe ve çarpışmaların neticesiydi. Milliyet hareketi, Ingilterenin diğer aksamına da sirayet ediyor ve bizzat Ingiltereyi teşkil eden ülkeler de birer birer istiklallerini istiyorlar. Iskoçyalılar arasında milli bir hareket bulunduğu gibi Gal ahalisi arasında da aynı hareket başlamıştır.

Hali hazırda bilhassa Gal ülkesinin Milli hareketi nazarı dikkate çarpıyor. Son postayla gelen Londra gazetelerinin verdiği malûmattan Gal milliyetperverlerinin istiklâllerini istemekte oldukları anlaşılıyor. Gal ahalisi de sair dominyonlar gibi muhtariyet sahibi olmayı istihdaf etmekte ve bu emellerini tahakkuk ettirmek için çalışmaktadırlar.

Gal milliyetperverleri bilhassa son günlerde mütemadî içtimalar aktederek gizli bir vesikayı münakaşa ediyorlar. Bu vesikanın Gal ülkesini tam muhtariyetli bir dominyon olarak ilân eden kanunuesasi olduğu anlaşılıyor.

Kanunu esasi, Londradaki muteber Galliler tarafından hazırlanmıştır. Bunlar iki sene devam eden mesai neticesinde bu vesikayı vücude getirmişler ve onunla Irlandanın müstakbel mukadderatını tayin etmişlerdir.

Bu vesikanın başlıca maddelerine göre Gal ülkesi, Kanada ve Irlanda gibi bir dominyon olacak, Galde bir parlamento açılacak ve bu parlamento Gal milletinin menafiini sıyanet eden her kanunu tam bir salâhiyetle çıkaracak ve memleketin bütün idare şubelerini, ezcümle malî işlerini kontrol edecektir. Hükûmet bu parlamentoya karşı mes'uldür.

Ingiltere kralı, Gal ülkesiyle Ingiltere imparatorluğu arasındaki yegâne irtibat vasıtasıdır. Kralın Galde bir mümessili olacaktır, fakat bu mümessilin Gal lisanını konuşması şarttır.

Ingiltere tarafından bir harp ilân olunduğu taktirde Gal memleketi ona iştirak etmek mecburiyetinde bulunmıyacaktır. Galin de böyle bir harbe iştirak etmesi için onun da parlamentosundan harp kararı alınması şarttır.

Gal, dominyon vazıyetini ihraz ettikten sonra Akvam cemiyetine ayrı murahhas gönderecektir.

Galin dominyon vazıyeti ihraz etmesiyle sanayiini Ingilterenin tazyikından kurtaracak ve kendi işlerini yoluna koymıya çalışacaktır.

Ingiltereden sureti kat'iyede ayrılmıya taraftar olan Gal milliyetperverlerinin noktai nazarı şöylece hülâsa olunabilir.

"Ingiltere hükûmeti Gal ülkesini istismar ediyor. Bu yüzden Gal ülkesi geri ve fakir kalmıştır. Bütün Ingiltere içinde bu derece sefalet içinde yüzen, verem ve çiçekten muztarip olan, en süfli seviyede yaşıyan, işsizleri bukadar çok bir yer yoktur. Onun için Ingiltereden ayrılmak zaruridir.

Matbaamıza gelen eserler:

Askerî mecmua

Askerî mecmuanın (83) üncü sayısı intişar etmiştir. Bu sayıda askerliğe ait mühim ve faydalı yazılar vardır. Alâkadarlarına tavsiye ederiz.

Kafkas cephesinde

Askerî mecmuanın tarih kısmı neşriyatından olan ve onuncu kolordunun büyük harbin iptidasından, Sarıkamış muharebeleri nihayetine kadar olan harekâtı gösteren Kafkas cephesinde adlı eser intişar etmiştir. Muharriri kaymakam Salâhattin beydir. Tavsiye ederiz.

Nezip

Osmanlı ordusunun eski harplerine ait eserler arasında mütekait yüzbaşı Feridun beyin Nezip muharebesi hakkında mühim membalardan istifade ederek vücuda getirdiği eserdir, Osmanlı devletinin son asrına ait mühim bir hadise olan Nezip vak'ası ve (1831) den (1840) a kadar devam eden harp vazıyeti bu eserde iyi bir şekilde tetkik edilmiştir.

Alman Müneccimlerine Göre ...

1932 senesinde Almanyada neler olacak ?

Alman müneccimleri 1932 senesine girerken Almanya için yeni senenin neler hazırladığını söylemişlerdir.

Hamburglu Rondelli, Hitler taraftarlarının Komünistlere bu sene zarfında galebe çalacağını, Hindenburg'un Reisicümhurluktan çekileceğini, idare adamlarının değişeceğini söylüyor. Bu müneccime göre halk arasında sarî hastalıklar çıkacak, birçok kimseler mahvolacakmış, alınacak sıhhî tedbirler kâfi gelmiyecekmiş.

Müneccimlerden Ludvig Hofman'a nazaran da, bu sene Almanya için kat'î bir siyaset dönümü olacakmış. Bu müneccim, buhranlara rağmen Almanyanın iktısaden yükseleceğini söylüyor.

Dresden şehrindeki müneccimlerden Huter yeni senenin Almanyaya 1931 den daha müsait olacağı fikrindedir. Bu müneccimin dediklerine göre Alman parlamentosu dağılmıyacakmış. Fakat bunun için Kânunusanî ve Şubat ayında parlamentoyu toplamamak, bu suretle parlamantarizme meydan vermemek lâzımmış.

Müneccim Vehlov Almanyada "inflation,, korkusu olmadığını, malî cihetin emin olduğunu bildiriyor. Velhasıl 1932 senesini Almanya için inkılâbın başı olarak göstermekte bütün müneccimler birleşmektedirler.

Kömürden Petrol Çıkarılıyor

Ingilterenin en mühim meselelerinden biri şudur: Bir harp vukuunda bu memleketin petrol sıkıntısına uğrıyacağından korkulmaktadır. Buna mani olmak için birçok tecrübeler yapılmakta ve bilhassa kömürden petrol istihsaline çalışılmaktaydı.

Bu tecrübelerin tam bir muvaffakıyetle neticelendiği anlaşılıyor. Son postayla gelen Deyli Telgrafın verdiği malûmata göre kömürden kâfi derecede petrol istihsaline imkân hasıl olmuştur.

Bu meseleyle meşgul olan heyetin verdiği malûmata göre bir ton kömürden 120 galon petrol istihsal edilebilmiş. Ve en son tecrübelerle galonların sayısı 150 ye kadar çıkartılmıştır. Ingiltere imparatorluğu kimyevî sanayi cemiyeti bu rakamı bir tondan 165 tona çıkarmış bulunuyor. Daha fazla tetkikat ve tecrübe neticesinde bu miktarın 200 den 300 tona çıkarılması bekleniliyor.

Kömürü istismar için birçok para sarfolunuyor, Ve türlü türlü tecrübelerle ondan azamî derecede istifade için çalışılıyor. Muvaffakıyet hasıl olduğu taktirde kömür pek büyük bir ehemmiyet ihraz edecektir.

Kömürün yüksek bir derecede karbonize edilmesiyle duman çıkarmadan yanacak bir madde istihsal olunuyor.

Kömürden petrol istihsali şimdilik çok pahalıya mal olduğundan halihazırda bundan mühim istifadeler temini pek mevzuu bahs değildir. Fakat bir harp vuku bulduğu taktirde Ingilterenin petrolsüz kalması ve petrolle işliyen bütün sanayi ve vesaitinin durması mevzuu bahsolduğundan bir kömürden petrol istihsaliyle bu tehlike bertaraf edilmiş olacaktır. Buhran zamanında bu çeşit petrolün pahalıya malolması mevzuu bahsolmadığından Ingiltere fazla kömür sarfederek petrol istihsaline ehemmiyet verecektir.

Bununla beraber kömürden istihsal olunacak petrolün azamî dereceye vardırılmasiyle masrafını koruması da çok muhtemeldir. Tecrübelere devam edilmektedir.

Darülbedayi Temsilleri

Bugün akşam saat 21,30 da İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

İŞ ADAMI

Yazan: O. Mirbeau

Tercüme eden: Reşat Nuri

Yakında: Eninde Sonunda

Tashih

Dünkü sayımızda çıkan tiyatro yazısındaki Mirbo ismi matbaa sehvi olarak Mirabo şeklinde intişar etmiştir; tashih ve itizar ederiz.

Bu akşam

Glorya sinemasında

HUGUETTE EX-DUFLOS ve ROLAND TOUTIN'i GASTON LEROUX'nun meşhur zabıta romanından alınmış

SİYAHLI KADININ KOKUSU

filminde görmek ve alkışlamak için gidecekleri istiap etmek için çok küçük olacaktır. Ilâveten Fox halihazır dünya havadisleri: Menfada bulunan sabık Kaiser ile ilk mülâkat.

Yerlerinizi tedarik ediniz.

(SARI ODANIN ESRARI) nı görmeyenler için bu film 11 pazartesi, 12 salı, 13 çarşamba, 14 perşembe, 16 cumartesi günleri saat 14,30 seanslarında gösterilecektir. Temaşiran, aynı biletle saat 16,30 seanslarında "Siyahlı Kadının Kokusu,, filmini dahi görmeğe hakkı olacaktır.

Acuzenin Definesi

Müellifi : Nizamettin Nazif — Ressamı : Münif Fehim

Halil paşanın telâşı zülüflünün gözünden kaçmadı ..

— 62 —

Kapı onun arkasından henüz kapanmıştı ki, bitişik odadan gene anahtar sesleri geldi ve hemen açılan kapıdan alı alına, moru moruna Selmanın dışarıya çıktığı görüldü. Paşanın da yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Kızın carını giymesine yardım etti. Az evvel oturduğu şiltenin bir ucunu kaldırdı. Bunun altı küçüklü büyüklü bir takım keseciklerle doluydu. Bir tanesini aldı, Slemaya uzattı:

— Al! Bugünkü hizmetinin mükâfatı değildir bu.. Sana ne yapacağımı, neler vereceğimi göreceksin.. Yalnız işi işittiğine kanisin değil mi? Veliaht şimdi İstanbulda bulunuyor demek...

Kız yaşmağını takmıştı, keseyi koynuna, iki memesinin arasına yerleştirdi:

— Nah! — dedi — Bu para gözüme, dizime dursun eğer zerre hilâfım varsa...

— Hadi, öyleyse Allah selâmet versin... Bundan sonra en ufak bir hadiseyi gözden kaçırma..

Genç kız odadan çıktı. Paşa bir müddet onun arkasından baka kaldı. Acaba "Endamının hayalini gözlerinden,, mi silemiyordu?

Mamafi bu hayranlık yahut.. (Kim bilir belki de bir dalgınlıktı bu) bu dalgınlık çok sürmedi: çünkü kapı gene açılmış ve zülüflü riyakâr bir gülüşle:

— Paşam.. — demişti — Getireyim mi?

— Kim var?

— Topal Galibin sırası...

— Âlâ... Getir...

Bir dakika sonra orta boylu müraî bakışlı, boz bir adam aksak bir yürüyüşle odaya girmiş ve kapı arkasından kapanmıştı

— Anlat bakalım!

Herifi oturtmamıştı. Şiltenin altından bir kese daha çıkardı:

— Al şunu da söyle!

— Allah ömürler versin... Allah saadetini arttırsın...

— Anlat!. Var mı bir şey?.

— Dün akşam Yahya efendiyle birkaç yeniçeri zorbası, Baki efendi, hep iftardaydılar...

— Nerede?

— Subaşının konağında... Misafirleri teraviyi kılarken subaşı, gizlice selâmlıktan çıktı; karanlık sokaklardan geçerek Lâleliye gitti... Keranın evine girdi.

— Sonra?

— Sonra Yedikuleye vardı: şimdi hâlâ oradadır.. .

— Hâlâ orada mı? Ne işi var orada? Yoksa siyaset edilecekler hâlâ Yedikulede midirler?

— Yoook.. Hepsinin icabı görüldü. Yalnız Beyazıttakiler kaldı. Onlar da nerdeyse tamam olurlar...

— E ne işi varmış paşanın bu saatlere kadar Yedikulede?.. Tahkik etmedin mi?

— Hayır paşam..

— Haydi git öyleyse...

Topal kapıdan henüz çıkmıştı ki, zülüflü gene odada peyda oldu:

— Satır Mehmet geldi sultanım.. Acele huzura girmek ister..

— Sırası gelmeden nasıl olur?

— Sakın beni bekletme dedi. Pek mühim maruzatı varmış.

— Gelsin..

Şatırın Mehmet.. Bu zayıf, sıska, öksürüklü ve kılıksız, kıyafetsiz bir adamdı.

Hemen paşayı etekledi ve sualine meydan bırakmadan nefes nefese:

— Aman saadetlûm!. — diye bağırdı — Yahya efendi hazretlerinin konakları önünde, kan gövdeyi götürüyor.. .

— Ne dedin?

Paşa, gene şiltesinin kenarını kaldırmış, büyücek bir kese seçmiye çalışıyordu. Çünkü adına Şatır Mehmet denilen bu mendeburun, çil akçelere ne derece düşkün olduğunu iyi bilenlerdendi. Fakat herifin söylediklerini işitince, gelişi güzel bir ikikese kavrıyarak, telâşla, herife saldırdı:

— Ne dedin?

— Vallahi paşam... Gördüğümü söyledim...

Şatır bu anî saldırıştan ürkmüştü. Çünkü payitahtta her görülen şey, her yerde ağza alınmazdı. Sıska adam:

"Acaba baltayı taşa mı çarptım,, diye düşünmüş ve birdenbire heyecana tutulmuştu.

Halil paşa, hafiyesinin dilini açmak için, hemen keseleri avucuna sıkıştırdı.

— Söyle..

Herif rahat bir nefes almıştı. Keseleri koynuna soktu. Acele acele anlattı:

— Gece ben evdeydim... Fakat hiç bir şey işitmedim. Uykum biraz ağırdır. Demin, yataktan çıktım. Her günkü gibi kuyudan su çekip yıkanacaktım. Bir de ne göreyim? Yer kan içinde değil mi? Az kalsın avazım çıktığı kadar bağıracaktım. İzler kapıya doğru gidiyordu. Derhal kapıyı açtım ki el'iyazübillah.. Ben deyim on, siz deyin elli...

— Bu ne be? Bostan mı sayıyorsun?

— Nenin bostanı paşa.. Ceset... Ceset... Vallah az kalsın ödüm patlıyacaktı.. Hemen buraya koşmak istedim, fakat efendi pencereden seslendi: "Koş! Git... Karakol ağasına haber sal... Gelsinler, bunları kaldırsınlar,, — dedi — Ben kapıyı çekip tabanları yağladım.. Ama karakola uğramadım; doğru buraya geldim...

Halil paşanın başı açıktı, hemen kavuğunu geçirdi kafasına:

— Hadi Şatır.. — dedi — Düş önüme!.. Kaybedecek bir saniyemiz bile yoktur.. .

Kapıdan koşarak çıktı, merdivenleri dörder beşer atlıyarak aşağıya indi, kaynanasından kaçan bir damat gibi bahçeye fırladı. Hemen selâmlık kısmına çıktı. Uyuklıyan bir hizmetkârı tekmeliyerek kaldırdı:

— Atımı! — diye haykırdı — Atımı eğerle mel'un!

Zavallı adam bu hiddet ve şiddete bir mana veremeden ahıra koştu. Aradan iki üç dakika ancak geçmişti ki, efendisinin arkasından pür telâş çıkan zülüflü, paşanın önde Şatırın arkada, dört nala koşan atların sırtında, bir yıldırım sür'aliyle sokağa çıkıp gözden kayboldukularını gördü.

Tekmeyi yiyen hizmetkâr, uyku sersemi, hâlâ gözlerini ovalıyarak, bu sebepsiz dayağa bir mana vermiye çalışıyordu. Zülüflüyü görünce, ona doğru ilerlieyrek dert yanmıya çalıştı. Fakat dinliyen kim?

Zülüflü, iki eliyle onu göğsünden itmiş ve saniye kaybetmeksizin tabanları yağlıyarak sokağa fırlamıştı.

Acaba onun da görülecek bir işi mi vardı?

Zavallı hizmetkâr şaşkına dönmüştü. Sümüğünü çekerek, yemenilerini sürükliyerek gene ahıra doğru yürümiye başladı:

— Anlaşılan bu gün bize uyku haram.. Bari şu hayvanları bir hala yola koyayım... Fakat bu da ne?

Ayağına bir şey çarpmıştı. Lâkayt baktı:

— Vay canına! Bir gümüş kutu..

Eğildi, etrafına baktı, kimse tarafından görülmediğine emin olunca elini uzattı:

Bu efendi işi bir şey be.. Sakın paşa düşürmüş olmasın?

oğs?uor sden

Demiye kalmadı, zülfülünün çıktığı gibi dehhaş bir sür'atle avdet ettiğini gördü. Tıpkı bir arap atı gibi burnundan soluyarak gelen iç oğlanı kutuyu görünce, hemen hizmetkârın yakasına sarıldı:

— Ver onu bana!

(Bitmedi)

SPOR

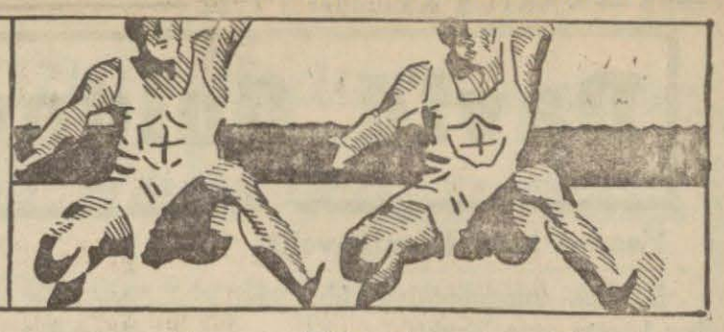

Dünkü maçlar

Beşiktaş 7 — Istanbulspor 1

Istanbul spor'un bu ağır mağlûbiyetindeki sebepler nelerdir ?

Dün şehrimizde bir çok futbol maçları yapılmıştır. Taksimde lik maçlarına devam olunmuş, Beşiktaş — İstanbulspor, Beykoz — Anadolu ikincileriyle Beylerbeyi gençleri — Topkapı, Beykoz — Anadolu, Beşiktaş — İstanbulspor birinci takımları karşılaşmışlardır.

Beykoz sıfıra karşı bir sayıyla, Anadoluyu, Topkapı bire karşı altı sayıyla Beylerbeyini yendikten sonra sıra günün en mühim müsabakası addedilen ve bir haylı hararetli dedikodulara sebep olan Beşiktaş ve İstanbulspor birinci takımları maçına gelmiş ve iki takım karşılaşmışlardır.

Galatasaray Fenerbahçe lik maçlarından çekildiktan sonra Şampiyonanın en kuvetli namzedi olan Beşiktaşın karşısına en kuvvetli rakip olarak İstanbulspor kalıyordu.

İstanbulsopr, daha çok genç bir teşekkül olmasına rağmen, çalıştığı ve kısa bir zamanda kuvvetli bir takım manzarasını alabildiği için rekabetten Beşiktaş aleyhine hüküm çıkaranlar bile vardı. Dünkü maç böyle düşünenlere ifrata kapıldıklarını anlattı. Maçın neticesi bire karşı yedi sayıyla Beşiktaşın lehine bitmişti.

Bununla beraber iki takım arasındaki kuvvet farkının bu kadar mübalagalı olmadığı muhakkaktır. Dünkü neticeyi çizen sebepler, Hakkının iltihakıyla gol çıkarmak kabiliyeti, birdenbire yüzde elli, altmış yükselen Beşiktaş hücum hattının İstanbulspor haflarının muvaffakıyetsizlikleri karşısında vazıyetten azami istifade etmeleri, sayıların adedi arttıkça İstanbulspor kalecisinin de itidalini kaybetmesidir.

İstanbulsporlular maça sinirli başladılar. Beşiktaşın ikinci dakikada bir sayı yapması bu siniri arttırdı. Buna rağmen maç zevkli ve ahenkli oluyor, iki tarafın çok iyi oynıyan müdafileri bilhassa Hüsnü ve Tevfik beylerin mütekabil kesiş ve sıkı vuruşları arasıra bir düello şeklini alıyordu.

Bir aralık Beşiktaş müdafaası İstanbulsporlu bir oyuncuyu çizgisi içinde cidden tehlikeli bir şekilde tuttu. Vazıyet derhal penaltı cezasının verilmesini icap ettiriyordu. Fakat hakem Âdil Giray bey nedense hadise yerine yakın olmasına rağmen bu cezayı vermedi. Halbuki belki bu hatanın görülüşü maçın manzarasını değiştirebilirdi.

İlk kısım iki sayıyla İstanbulsporun aleyhine bitti.

İkinci kısım da Beşiktaşın ağır basan hâkimiyeti daha ziyade teessüs etmişti. Bununla beraber oyun sertleşiyor, bilhassa Beşiktaşın dün çok canlı ve muvafakıyetli oynıyan müdafii Hüsnü bey lüzumsuz yere çok sert, çok tehlikeli vuruşlar yapıyordu. Bu devrenin en güzel sayısı Hakkının uzak bir mesafeden çektiği bir ceza vuruşunun harikulâde bir şüt şeklinde kalede girişiyle oldu.

Oyunun neticesine bir kaç dakika kala İstanbulsporlular penaltıdan tek sayılarını yaptılar ve maç İstanbulsporun ikinci bir hücumu esnasında bitti.

Dün İstanbulsporlular için iyi bir gün değildi. İkinci takımları da Beşiktaş ikincilerine sıfıra karşı iki sayıyla yanılmışlardır.

Kendilerine bu mağlûbiyeti telâfi edecek dereceye gelmelerini temenni ederiz.

Kadıköyünde

Dün Kadıköy sahasında da Pera birinci takımı Fener ikinci takımile karşılaşmış ve sıfıra karşı bir sayı ile mağlûp olmuştur. Italyan takımı Arnavutköy takımile karşılaşmış sıfıra karşı üç sayıyla galip gelmiştir. Üçüncü maç en heyecanlı maçtı. Fenerbahçe B takımiyle Galatasaray ikinci takımı karşılaşıyorlardı Neticede bire karşı iki sayıyla Galatasaray kazanmıştır.

İzmir lik maçları

Izmir, 8 (A.A) — Lik maçlarına bugün Alsancak spor sahasında devam edildi. Fiküstür mucibince ilk oyun K.S.K. - Izmirspor ikincileri arasında icra edildi. Izmirspor ikinci takımı çok güzel bir oyundan sonra bire karşı altı sayıyla galip geldi.

2 inci oyun Altay - Göztepe ikincileri arasındaydı. Neticede Altay ikinci takımı 2 – 0 oyunu kazandı. Öğleden sonra aynı takımın birincileri karşılaştılar. K. S. K. Izmiaspor arasında icra edilen oyunda 1 - 1 berabere neticelendi. Bu oyundan sonr Altay - Göztepe birinci takımları çarpıştılar. Oyun heyecanlı oldu, neticede her iki takımda birer sayı yaparak ovunu beraberlikle bitirdiler.

Ruslarda spor

Yeni ve çok büyük bir stad yaptırılıyor

Rusyada ,Moskovada 120 bin kişilik yeni bir stadyum yapılmaktadır. Komşu memleketin spora son seneler de verdiği ehemmiyet çok büyük bir dikkate değer. Spor, orada bir vatan hizmeti gibi telâkki edilmektedir. Bu münasebetle, geçenlerde bir seri atletizm müsabakaları yapılmıştır. Bu müsabakalara iştirak edecek olanlar, bilhassa koşu, yüzme, uzun ve yüksek atlama.... Velhasıl "Atlet komple,, olmak için icap eden yarışlara girmek mecburiyetindeydiler. Bu müsabakaya, bütün Rusyada 150,000 sporcu iştirak etmiştir. Muvaffak olanların karnelerine ihraz ettikleri dereceler yazılmış ve kendilerine "İşe ve memleket müdafaasına daima hazır,, ünvanı verilmiştir.

Bu ünvan, sahibi olan sporcuların, bir çok yerlerde rüçhan hakları vardır.

Bu sene nihayetinde, beş senelik plân hitamı münasebetiyle Rusyada büyük bir olimpiyat yapılacaktır. Yalnız bu olimpiyada, Ruslar Spatakyat ismi vermektedirler.

Spatakyatlar, Moskovada yapılmakta olduğunu yukarda haber verdiğimiz yeni stadyumda yapılacaktır.

Bundan başka, Ruslar, haber aldığımıza göre bu sene beynelmilel temaslarda bulunmak üzere teşebbüsata girişeceklerdir.

Vehap Ingiltereye gidiyor

İstanbullular, İzmirin sayılı futbolcülerinden Vehap beyi çok iyi tanırlar. İzmirden gelen bir habere göre Vehap bey Rodi vapuruyla Londraya hareket etmiştir. Bunun sebebi Vehabın mühim İngiliz kulüplerinden olan (Arsenal) takımında yer alması için yapılan bir teşebbüsün verdiği müspet neticeymiş. Bu işte İzmire giderek bir müddet meşgul olan futbol antrenörü Mister Pignamın da rolü olduğu şayi olmuşsa da, Mister Pignam bu şayiayı tekzip etmektedir.

G. F. muhteliti geldi

Hayri Celâl B., mağlûbiyet için üç sebep gösteriyor :

Yorgunluk, sinir, hakem!

Iki maç yapmak üzere Atinaya giden Galatasaray - Fenerbahçe muhteliti dün Eğe vapuruyla dönmürıhtımda sporcular tarafından karşılanmıştır.

Futbolcüler ve takımın başında bulunan idareciler Atinadaki muvaffakıyetsizliğimize muhtelif sebepler göstermektedirler.

Muhtelitten bir grup dün vapurda

Hayri Celâl B. in sözleri

Takımla birlikte Atinaya giden Fenerbahçe kulübü umumî kâtibi Hayri Celâl bey muharririmize şunları söylemiştir:

— Atinadaki birinci maçın 1 — 4 aleyhimize neticelenmesinin bir kaç sebebi vardır.

Evvelâ şunu söylemek isterim ki bütün iddialara rağmen takım buradan anform bir halde gitmiştir. Fakat yolda karşılaştığımız çok şiddetli bir fırtına oyuncuları çok yordu. Pirede de çok hararetli bir tezahüratla karşılandık. Ziyafetlere götürüldük. Fakat bu iddia edildiği gibi oyuncuları yormadı. Çünkü oyuncular otomibille gidiyorlar ve ziyafeti müteakip gene öyle dönüyorlardı.

Maçtan bir gün evvel otomobille Maratona gidilmesi de oyuncularımız üzerinde fena bir tesir bırakmadı. Çünkü yollar asfalt ve çok muntazamdı. Maratona gidilmesi de nihayet kırk beş dakika kadar sürmüştü.

Mağlubiyetin sebebi

Birinci maçta mağlûbiyetimizin sebeplerinden biri dediğim gibi yol yorgunluğudur. Diğer bir sebep de oyuncuların 20 bin yabancı seyirci - nin bulunduğu sahaya çıktıkları zamanki haleti ruhiyeleridir. Takımımız bu haleti ruhiyeyle sinirli bir oyun oynadı.

Diğer bir sebep de hâkemin hiç oyun bilmemesidir. Hakemin oyunu takip etmek kalibiyeti hiç yoktu. Daima Lansmen hattının bir tarafında duruyor, karşı Lansmen hattına da lansmen ikame ediyordu. Yani sa - daha koşmuyor, favlleri ve ofsaytleri kolaylıkla göremiyordu. Sonra hiç bitaraf bir hakem değildi, sarahatle tarafgirlik yapıyordu.

İkinci maçı bu hakemle oynamayı kabul edemiyeceğimiz için itiraz ettik Yunanlılar kabul ettiler. Fakat Yunan federasyonu nizamnamesin de bir kayt varmış, Yunanistana getirilen ecenbi bir hakemin, kaç oyun için celbedilmişse o kadar oyunu idare etmesi lâzım geliyormuş. Bu vaziyet karşısında ikinci maçı da bu hakemin idare etmesini kabule mecbur olduk.

Çarşamba günü maçta futbolcülerimiz son Slavya maçında oynadıkları kadar güzel bir oyun oynadılar. Gol yapamamızın sebebi hakemin ısrarla aleyhimizde çalışması ve Yunan oyuncularının çok sert bir oyun oynamalarıdır.,,

Zeki Beyin sözleri

Fenerbahçe kaptanı Zeki bey, Atinaya çıktığı vakit karşılıyanlar arasında Negropontis isminde eski bir arkadaşına tesadüf etmiştir. Eskiden Fenerbahçede oynıyan bu sporcu şimdi Fnosis takımının kaptanıdır. İki futbolcu çok hararetle eski günleri yadetmişler, bir aralık M. Negropontis yaş meselesinden

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Amerika Darülfünunları niçin ve nasıl çalışırlar ?

Talebe hayatı ve imtihanlar

— 5 —

Talebe sahnede de faaldır. Her sene, yazısı, musikisi, tezyinat ve temsili talebe tarafından yapılan bir operet kış sfmestri tatlinde, mektebi temsil etmek üzere, turneye çıkar. Ve Nevyork, Vaşington, Filadelfiya gibi büyük şehirlerin en iyi tiyatrolarında temsiller verir. Mühim miktarda elde edilen hasılatı, masrafını kapatmıya ve gelecek seneye hasreder.

Musiki, mektebin hayatında çok mühim rol oynar. Orkestra, banco, gitara grupları ve şarkı klüpleri konserler verirler.

Talebe, Amerikan ilim ve irfan hayatında büyük roller oynıyan ilim cemiyetlerinin, darülfünunlarda teşkil ettikleri şubelerde haftada veya on beş günde bir defa içtima ederler. Müzakerelere ve münakaşalara iştirak ederler. Bu suretle istikbalde bu cemiyetlerin umumî içtimalarına iştirak ettikleri zaman, nasıl münakaşa ve mübahasede bulunulacağı hakkında tecrübe elde ederler.

Talebenin meşgul olduğu başka bir saha da, günün her hangi bir meselesi hakkında, başka darülfünun timleriyle karşılaşan münakaşa timlerin de çalışmaktır.

Üç kişiden ve yardımcı azalardan mürekkep olan bu takımlar, büyük bir hazırun içinde o mesele hakkında beş veya on dakikalık bir zaman zarfında münakaşalarda bulunurlar. Fasih bir lisan, kuvvetli bir nutuk kabiliyetini elde etmek için bu münakaşaların büyük fayda ve ehemmiyeti vardır.

Darülfünun hayatında talebenin en büyük âmili olduğu bir saha varsa o da mektebin dahilî idaresini temin etmektir. Bir reis, iki aza, mektebin içindeki cemiyet ve kulüplerin mümessileri ve her sınıftan intihap edilen azaların teşkil ettiği idare heyeti mektebin inzıbatını ve faaliyetini temin eder. Talebe hayatının temerküz ettiği bir bina vardır. Burada mektepteki kulüplerin yazıhaneleri, büyük bir lokanta, içtima salonları, duşlar, edebî kitapları ihtiva eden hususî bir kütüphane, yevmî gazete ve mecmuaların okunabileceği kıraat salonu, piyano salonu vardır.

Talebe burada ders saatlerinden hariç zamanlar, bir kulüp hayatı geçirir. Ve odasına ekseriya ya yalnız derslerini hazırlamak ve bazan da derslerini mektebin kütüphanesinde hazırladığı ve diğer zamanlarını da kulüp binasında geçirdiği için yalnız yatmak için gider. Talebe binasının temin ettiği faydalar pek büyüktür. Burası, âdeta kendisi için aile evinin temin edeceği istirahate kısmen kaim olacak sahaları, onun istifadesine arzetmektedir.

Talebeye maddeten yardım için mekteplerde teşkilât vardır. Günde bir kaç saat çalışarak para kazanmak istiyen talebe, bu teşkilâtın yazıhanesine gider ve orada bu gibi hizmetler için adam arıyan kimselerin verdikleri malûmatı toplamıya memur - kimseden işler hakkında malûmat peyda eder. Ondan aldığı bir tavsiye mektubuyla, o işi deruhte eder. Bu işlerden talebe günde bir ilâ on dolar kazanır. Böyle alnının teriyle para kazanan talebeye büyük meziyetler ve takdirler atfolunur. Talebenin hayatını iki ayağı üstünde durarak kazanabilmek kabiliyeti inkişaf eder. Teşebbüsü şahsî ve müstakil bir insan olmak için bundan iyi bir başlangıç yoktur. Bu teşkilât aynı zamanda ucuz ders kitapları da temin eder. Talebenin eski kitaplarını da satmıya delâlet eder.

TALEBENİN İKAMET ETTİĞİ YERLER VE MASRAFLARI

Darülfünun talebesi, hususî aile nezdinde odalarda, mektebin etrafındaki yatakhanelerde, (Fraternity) isimi verilen hususî kulüplerde yaşarlar. Yatakhane hayatı, her talebeye hususî bir oda bahşeder ve talebe hayatını etraflıca yaşamak için en münasip olanı da talebe hariçteki odalara haftada 2 ilâ 5 dolarlık bir kira verir Yevmiye ve sair masraflara gelince alelâde bir kahvaltı, öğle yemeği ve akşam yemeği için haftada yedi ilâ on dolar, çamaşır için haftada 2 dolar, tramvay ve saire masrafı olarak da 2 dolar ki takriben haftada 13 ilâ 19 dolar sarfeder. Mektep masrafı senelik ücret 75 dolardan 500 dolara kadar tehalüf eder. Talebe her başlıyan hafta tatilinden istifade eder. Ailesi yakındaysa evine gider, değilse üç beş arkadaş bir olurlar ve eski, yeni bir otomobille etraftaki göllere, dağlara, plajlara, köylere giderler. Asfalt şoselerin üzerinden, ormanların içinden, büyük parkların arasından geçerek yapılan seyahat çok güzeldir.

Yaz gelince kamplar başlar. Bir ilâ üç ay, gezmek, açık havada, kürek çekmek, yüzmek gibi faaliyetlerle talebe yorgun vücudunu dinlendirir. Fakir talebe de ya çalışır ve yahut kamplarda hizmet eder ve bu suretle nispeten hafif olan kamp işlerini az zamanda bitirerek günün kısmı azamını istifadeyle geçirir.

Ecnebi talebeye gelince Avrupanın ve Asyanın hatta Afrikadan ve Avustralyadan ve Cenubî Amerikadan gelen talebenin haddi hesabı yoktur.

Amerikadaki on bin Hint talebesinin bir Hindistan talebe cemiyeti vardır.

Çinliler adetçe Japonları geçiyorlar. Yalnız Bostonda beş yüz Çinli talebe mevcuttur.

Amerikalılar, ecnebi talebeye, kendi talebelerine gösterdikleri ihtimamdan fazla hörmet ve riayet gösterirler.

Hulâsa, ilim tahsil etmek, seciyesini takviye etmek ve neşvü nema halinde bulunan vücudunu sıhhî bir surette inkişaf ettirmek ve bu suretle kuvvetli bir halde hayata atılarak vazife deruhte etmek için aguşlarına gelen talebeye her ne lâzımsa bu darülfünunlar verirler.

Mühendis
HASAN HALET

— Gelecek makalemde binalardan ve darülmesailerden bahsedeceğim—

David Golder

Tefrika 9

Yazan: **İren Nemirovski** — *Nakleden:* **fa.**

İlerledi, bir sandalye aldı, yarı boş kâseyi yere bıraktı.

— Uyuyor musun Golder?

Golder homurdandı:

— Hayır.

— İşler nasıl?

— Fena.

Fişl, ellerini köbeğinin üstünde zorla kavuşturarak:

— Ben, dedi, pek iyiyim... Pek memnunum.

— Ha evet... Monako sahillerinde elmas avu.... Seni hapisanede zannediyordum.

Fişl uzun uzun güldü:

— Evet.. Cinayet mahkemesine sevkettiler.... Görüyorsunuz ya.. Her zamankinden daha fena netice almadım.

Parmaklarıyla sayarak ilâve etti:

— Avusturya, Rusya, Fransa. Üç memlekette hapse girdim. Ümit ederim ki bu kadarı kâfi... Allah belâlarını versin... Artık kazanmak istemiyorum, ihtiyarladım.

Bir sigara yaktı, sordu:

— Dün borsa nasıldı?

— Fena.

— Huanşakaların kaç olduğunu biliyor musun?

Golder ellerini uğuşturarak:

— 1365, dedi, galiba iyi kafese girdim.

Golder, birdenbire, kendi kendine onun zararından niçin bu kadar memnun olduğunu sordu. Ona hiç bir şey yapmamıştı. Zihninden "Ne tuhaf, dedi, suratını görmek istemiyorum.„ fakat Fişl omuzlarını silkti. Golder homurdandı:

— Burada ne yapıyorsun?

— Karın davet etti... Bana bak.

Golder'e yaklaştı, sesini alçaltarak:

— Belki seni alâkadar eder bir iş var.. Hiç El Paso'daki gümüş madenlerinden bahsedildiğini işittin mi?

— Elhamdülillâh işitmedim.

— Bu işte milyarlar var.

— Her yerde milyarlar var, kazanmasını bilmeli.

— Benimle iş yapmaktan çekinmekle haksızlık ediyorsun. Biz, birbirimizle anlaşmak için yapılmışız. Zekisin fakat cür'etin yok... Polisten korkuyorsun, değil mi?

Memnun bir halle güldü.

— Ben, âdî işleri sevmem. Satmak, almak.... Fakat bir şey yaratmak, bir iş meydana çıkarmak isterim. Meselâ Peru'da bir maden, nerede bile olduğu belli değil.... Bak.. Bundan iki sene evvel böyle bir şey yapmıştım. Pek tabiî bir kazma bile vurulmadığı halde, bir sürü hisse senedi satıldı.. Sonra Amerika spekülâsyonu bu işi eline aldı.. İster inan ister inanma, on beş gün içinde arazi on beş misline çıktı. Müthiş bir kârla hisselerimi sattım.. Böyle iş olursa, şiir demektir, şiir..

Golder omuzlarını silkti:

— Hayır.

— Nasıl istersen.. Pişman olacaksın.. Bu söylediğim iş namuslu bir işti.

Sigarasından bir nefes çekti:

— Bana bak...

— Ne var?

— Markus?

İhtiyarın yüzünde hiç bir hareket olmadı. Yalnız dudağının bir köşesindeki adele tetredi ve:

— Markus mü? Dedi, öldü.

Fişl, tatlı bir sesle cevap verdi:

— Biliyorum... Fakat niçin?

— Ona ne yaptın, ihtiyar kabil?

— Ona ne mi yaptım?

Başını çevirdi, yanaklarının donuk rengi kırmızılaştı, ani bir tehevvürle:

— İhtiyar Golder'i kafese koymak istedi... Bu tehlikeli bir iştir.

Fişl güldü, aynı tatlı sesle tekrar etti:

— İhtiyar Kabil, hakkın var. Ben, öyle değilim.

Durdu, kulak kabarttı:

— İşte kızın, Golder!

DOKUZUNCU KISIM

Joys seslendi:

— Dad orada mı?

Golder onun güldüğünü duydu. İstemiyerek, onu daha çok dinlemek ister gibi, gözlerini kapadı. Bu küçük.... Ne billûr kahkahası, ne güzel sesi vardı. Tarif edilmez bir zevkle düşündü:

— Altın gibi.

Bununla beraber, kıpırdanmadı, onu karşılamak için hiç bir hareket te bulunmadı. Sade, etekliğinden çıplak dizleri görünerek sıçrıyarak gelen kızını gördüğü zaman müstehzi bir mırıldanışla:

— O? Dedi, seni bu kadar erken göreceğimi ümit etmiyordum, kızım.

Joys üstüne atıldı, onu öptü, sonra, kendisini geriye atarak, şezlongun üstüne uzandı, ellerini ensesine bağladı, ona, gülerek, uzun kirpiklerinin arasından baktı.

Golder, gayrı ihtiyari elini uzattı, deniz suyuyla ıslak altın saçlarının üstüne kuydu. Ona bakmıyormuş gibi bakıyordu. Fakat keskin gözleri, yüzündeki en küçük değişikliği, yüzünün en küçük hareketini tetkik ediyordu. Ne de büyümüştü.

Dört ay içinde daha güzelleşmiş, daha kadınlaşmıştı. Şimdi yüzüne daha fazla boya sürüyordu. Allah şahitti ki buna ihtiyacı yoktu. On sekiz yaşın şayanı hayret tazeliği, tenin rengi ve kızıl bir kanın boyadığı çiçek gibi ağzıyla boyaya hiç ihtiyacı yoktu. Ne yazık... İçini çekti, homurdandı "Aptal,„. Sonra mırıldandı:

— Büyüdün...

— Ümit ederim ki güzelleştim de.

Birdenbire doğruldu, ayaklarını altına alarak, oturdu. Elleriyle dizlerini tutuyordu. Babasına, iri siyah gözleriyle baktı. Golder, bu bakıştan küçüklüktenberi söylemiye alışmış yaramaz, hâkim bakışlardan nefret ediyordu. Yüzündeki bolalara, boynundaki incilere rağmen, onun küçük kızlara mahsus çılgın kahkahayı, sert, adeta kaba hareketleri muhafaza edişi harikulâde bir şeydi.

— Çok sürmez, diye düşündü, Joys, dizlerimden in, sıkıyorsun.

Joys hafifçe babasının elini okşadı:

— Seni gördüğüme çok sevindim, Dad.,

— Paraya ihtiyacın var mı?

Joys babasının güldüğünü gördü, başını salladı:

— Daima... Nasıl oluyor bilmem.. Fakat insanın avucundan akıyor.

Parmaklarını açarak ilâve etti:

— Su gibi akıyor.. Kabahat benim değil.

Bahçeden iki kişi çıkıyordu. Birisi Hoyos'du. Öteki yirmi yaşlarında, çok güzel, zayıf ve beyaz yüzlü, Golderin tanımadığı bir gençti. Joys kulağına eğilerek fısıldadı:

— Bu prens Aleksidir.. Kendisine haşmetpenah diye hitap etmelisin..

Dizlerinden yere atladı, hafif bir sıçrayışla balkonun parmaklığına sıçradı, ata biner gibi oturdu, ve çağırdı:

— Alek, gel... Neredeydin? Sabahtanberi seni bekledim, kızdım.... İşte sana Dad'ı takdim ederim.

Genç Goldere yaklaştı, mağrur bir çekingenlikle kendisini selâmladı Joys'ün yanına gitti.

O uzaklaşır uzaklaşmaz, Golder sordu:

— Bu küçük "Jigolo„ da nereden çıktı?

Hoyos, lâkayt mırıldandı:

— Güzel, değil mi?

Golder homurdandı:

— Evet. (Sabursuzlukla) nereden çıktı diyorum?

Hoyos, ona tebessüm ederek bakıyordu. Nihayet:

— Çok iyi bir aileden, dedi, 1918 de katledilen Piyer de Karelu'nun oğlu, Kral Aleksandrın yeğenidir.

Fişl ilâve etti:

— Bir P...... e benziyor.

— Belki, aksini iddia etmiyorum.

— Ne olursa olsun, şimdi ihtiyarladı Rovennayla yaşıyor.

— Ya?... Bu kadar güzel bir çocuk.. Tuhaf şey..

Hoyos oturdu, ayaklarını uzattı, masanın üstüne itinayla gözlüğünü, ipek mendilini ve kitaplarını koydu. İnce ve uzun parmaklarıyla eşyaya dokunuşu Golderi fevkalâde sinirlendirdi. Hoyos ağır ağır bir sigara yaktı, ve Golder o zaman, ellerinin buruşmuş, porsumuş olduğunu gördü. Tuhaf şey... Güzel macereperest Hoyos da ihtiyarlamıştı demek. Hoyos altmışına yaklaşıyordu. Fakat ellan, eskisi gibi güzeldi.

Fişl omuzlarının garip bir hareketiyle Alek'i göstererek:

— Erkekleri seviyormuş, dedi, doğru mu?

Hoyos:

— Her halde bu aralık olmasa gerek, diye mırıldandı, daha pek gençtir, henüz zevkleri tavazzuh etmemiştir... Bana bak Golder, senin Joys onunla evlenmeyi kafasına koymuş, ne dersin?

(Bitmedi)

---

bahsederek şunları söylemiştir:

— *Daha 34 yaşına gelmediğim halde bana ihtiyar deyip duruyorlar. Halbuki başka memleketlerde bir futbolcü, ancak bu yaşta kemale gelir..*

Zeki bey biraz düşündükten sonra kendisinin de 33 yaşında olduğunu söylemiş ve arkadaşına cevap vererek:

— *Ben futbol hayatımın son senesini yaşıyorum, ihtiyarladım, bu günkü oyunu muhafaza edemiyorum. Ben de senin gibi, teknike, zekâya müstenit, tecrübeye muhtaç bir oyunun oyuncusuyum. Halbuki bu günkü oyun atletik mezaya ve vücuda, sürate lüzum gösterir. Bu gün sürate ve atletik evsafa malik bir genç yukarda saydığım meziyetlere hacet kalmadan daha çabuk temayüz edebilir. Biz umurumuzu eledik, eleğimizi astık, vazifemizi yaptık. Artık gençlere yerimizi terketmeliyiz..„ Demiştir.*

Günün Muhtırası

Takvim — Cumartesi 9 Kânunusani 1 inci av 1932 1 Ramazan 1350 Senenin geçen günleri 9 kalan günler 351

Güneş — Doğuşu 7 Batışı 16.57

Namaz vakitleri — Sabah 7.26 Öğle 12.21: ikindi 14.46 Akşam 16.59 Batşı 18.36 imsak 5.30

Hava — Dün hararet derecesi azami 11.5. asgari 5 derece kaydedilmiştir. Bugün rüzgâr lodostan esecek ve hava bulutlu olacaktır.

Radyo

İstanbul radyosu

6 dan 7 ye kadar gramofon, 7.30 dan 8.30 a kadar birinci kısım alaturka saz, 8.30 dan 9 a kadar konferans 9 dan 10 a kadar ikinci kısım alaturka saz. 10 dan 10.30 a kadar cazband.

Ağaçtan bir duvar saati yapıldı!

Hildenhayn şehrinde otuz senelik yorucu bir mesaiden sonra Direhan isminde bir san'atkâr, ağaçtan bir duvar saati meydana getirmiştir.

Bu saat bir mabet şeklinde ve üç metre uzunluğunda olup dakikalar, saniyelerle beraber günleri, ayları ve seneleri de göstermektedir.

En şayanı dikkat noktası da saat on ikiyi vurunca saatin, gizli bir noktasından on iki eizzenin timsali olan tasvirlerin çıkması ve biran için mabedin cephesinde bulunan Hazreti Isanın tasviri karşısında huşula eğilerek gene gizli bir noktadan kaybolmalarıdır.

Paristeki İtalyan Konsolosu taaruza uğradı

Paris, 8 (A.A.) — Italyan talebesinden Richichi Italyan konsoloshanesinin karşısında konsolosa dört el silâh atmıştır. Çıkan kurşunlardan bir tanesi isabet etmiş ve Konsolosu sağ kalçasından yaralamıştır.

Mütaarrız kaçmıya baş'amış ve kendisini takip eden polise de iki kurşun sıkmıştır. Polise bir şey olmamıştır. Nihayet mutaarrız yakalanmış ve karakola götürülmüştür. İfadesinde konsolosun kendisini hususî ders vermekten menettiğini söylemiştir. Konsolosun sıhhi vazıyeti vahim değil gibi görünmektedir.

Yeni sene münasebetile

Columbia

Müessesesinin çıkardığı

Yeni Plâkların Listesi:

Radyo san'atkârlarından **Vedia Rıza Hanım**

No. 18668 Kürdili şarkı Neredesin / Nüzzam şarkı GÜL RENKLI YÜZÜN

Gazelhan Mahmut Celâlettin Ef.nin

No. 18664 Neva Rast Gazel BIR YALAN SÖYLE DE SEN / Neva Uşak Gazel ZUL ETi GA DA KALAN

Muganniye Güzide Hanım

No. 18666 Saba şarkı GONCA DiHEN / Kürdili şarkı KEDERi VAR

Bayiinizden: Her vakit

"Gui„-"Gui 40Fin„-"Rex„

Çoraplarile "GEVE„ iç çamaşırlarını ve büyük Fransız marka **GASTON VERDIER** kadın çoraplarını isteyiniz.

İstanbul Belediyesi ilânları

Cerrahpaşa, Haseki ve Beyoğlu hastaneleri için lüzumu olan alât ve edevatı tebbiye kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Talipler şartname almak ve listeleri görmek için her gün Levazım müdürlüğüne müracaat etmelidirler. Münakasaya girmek için 1654 lira teminat lâzımdır. Teminat akçesi nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz ve yahut hükûmetçe muteber tanınmış bankalardan getirilecek teminat mektubu ile olur. Bu şekilde makbuz veya mektubu şartnamenin pullu bir nüshasını ve ticaret odası vesikasını teklif mektubu içersine koyarak ihale günü olan 11-1-932 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene verilmelidir. (4515)

3. K. O. SA. AL. Ko. dan

İstanbul, Beyoğlu ve Üsküdar cihetindeki kıt'alar ve müessesata ve mekteplerin erzak ve yem nakliyatı pazarlıkla 9 — 1 — 932 cumartesi günü saat 4 te ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (18 (95)

* * *

Topçu efradına tahsis kılınan bi nanın tamiratı pazarlıkla icra kılınacaktır. İhalesi 9 — 1 — 932 tarih Cumartesi günü saat 16 da Komisyonumuzda yapılacaktır. Talyiplerin keşifnamesini görmek ve şartnamesini almak üzere her gün ve pazarlığa iştirak etmek istiyenler de yevmi muayyende komisyonumuza müracaatları. (16) (70)

* * *

K. O. Kıtaatının saman ihtiyacı pazarlık suretile 9 — 1— 932 cumartesi günü saat 16,30 da KOM. da icra edilecektir. Taliplerin şartnamesini almak ve pazarlığa iştirak etmek üzere yevmi mezkûrda Kom. a müracaatları. (11) (39)

* * *

Ordu ihtiyacı için Kompile makineli tüfek semerleri ve teferruatının 25 — 1 — 932 pazartesi saat 14 de M. M. V. satın alma komisyonunda kapalı zarfla müşakasası icra edilecektir. Taliplerin şeraiti anlamak için ve nümunelerini görmek için her gün muracaatları ve muayyen saatte de teminatlarile birlikte teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (685) (4665)

* * *

Ordu sıhhiyesi ihtiyacı için memlu sıhhiye arka çantasından 356 adet kapalı zarfla 25 — 1 — 932 tarih pazartesi günü saat 16,30 da ihalesi icra olunacaktır. Talipleri şartnamesini almak ve münakasaya iştirak etmek üzere teklif mektuplarile birlikte vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (3) (7)

Ordu sıhhiye ihtiyacı için ikmal ettirilecek harp paketlerine lüzum olan 8 kalem malzeme kapalı zarf usulile 25 — 1 — 932 tarih ve pazartesi günü saat 16 da ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini almak ve münakasaya iştirak etmek üzere teklif mektuplarile birlikte vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (6) (10)

* * *

Ordu sıhhiye ihtiyacı için 66 kalım diş alât ve edevatı kapalı zarf usulile 25 — 1 — 932 pazartesi günü saat 15,30 da ihalesi icra kılınacaktır. Talipleri şartnamesini almak ve münakasaya iştirak etmek üzere teklif mektuplarile birlikte vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (4) (8)

* * *

Ordu sıhhiye ihtiyacı için bir takım seyyar baktiryoloji lâboratuvarı kapalı zarf usulile 25 — 1 — 932 tarih pazartesi günü saat 14,30 da ihalesi icra olunacaktır. Talipleri şartnamesini almak ve münakasaya iştirak etmek üzere teklif mektuplarile birlikte vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (5) (9)

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine

karşı en müessir deva **SERVOIN** haplarıdır. Deposu, İstanbulda Sirkecide Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde İrgat pazarındaki, Trabzonda Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.

Raşit Rıza tiyatrosu

Şehzadebaşında

Kânunusani Pazar akşamı 21,30 da resmi küşadı (Acemi Çaylaklar) komedi 3 perde Nakleden: Hüseyin Suat bey. Pazartesi akşamı (Beşte Gelen). Fiatlar: 100 60 mevkii mahsus 125 K. Perşembe günleri 11 de talebe ve muallimlere tenzilâtlı matine 30 - 50 kuruş.

IKRAMIYELI

Emniyet Çayını

Arayınız

Türk

lerinin en büyük vazifesi nedir

Çocuklarını Tutumlu ve Muktesit Yetiştirmek

Ohalde derhal

Ziraat Bankasından

BİR ALINIZ

Jandarma Satın Alma Komisyon riyasetinden:

Yirmi bin takım kısa kol ve bacak mamul çamaşır kapalı zarfla satın alınacaktır. Ihalesi 24-1-932 tarihine müsadif pazar günü saat on bire kadar yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için mezkûr günün muayyen saatine kadar teminatlarile beraber Gedikpaşada komisyonumuza müracaatları. (15)

İstanbul Evkaf Müdiriyetinden:

Kıymeti muhammenesi Lira	Kuruş	
551	25	Tamamı 2105 zirağ terbiinde Üsküdarda Çakırcı Hasanpaşa mahallesinde Tunus bağı caddesinde atik 31 No. ile murakkam bir kıt'a bahçenin nısıf hissesi.
188	12	Kocamustafapaşa sokağile mektep Çilingirler sokağının birleştiği köşede kâin 2 No. lı ve 75 arşın 20 santim terbiinde bulunan arsanın tamamı.
1331	00	Beher metrosu 11 liradan 121 metro terbiinde bulunan Fatihte Fevzipaşa caddesinde münhedim Halilpaşa camii şerifi arsasından müfrez 4 harita No. lı arsa.
1160	00	Beher metrosu 10 liradan 116 metro terbiinde bulunan Fatihte Fevzipaşa caddesinde münhedim Halilpaşa camii şerifi arsasından müfrez 5 harita No. lı arsa.

Balâda semt mahalle sokak ve numaraları muharrar emlâki mahlûle satılmak üzere ve 21 gün müddetle ilân ve müzayedeye vazedilmiştir. Müzayedesi şubatın 2 inci salı günü saat on beştedir. Talip olmak istiyenler balâda muharrer kıymeti muhammenenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçelerile birlikte Istanbul Evkaf müdiriyeti binasında Varidat müdiriyeti mahlûlât kalemine müracaatları ilân olunur. (89)

VAKITın Küçük ilânları

10defası yüz kuruştur

Para ve satılık emlâk

Lira	Oda	Semti	Nevi
18000	21	Pangaltı	Apartıman
6300	7	Sultanahmet	Ev
5000	7	Beyoğlu	Ev
4000	8	Eyüp	Ev

Tahtakale, Fabrikaya elvirişli arsalar bunlardan başka her semtte fiyati uyğun emlâki görmek yahut seneliği yüzde 12 ipotekle PARA ALMAK için 9 - 12 arasında müracaat - Istanbul Bahçekapı dördüncü Vakıfhan asmakat 29. (2288)

As. Mk. SA. Al. komisyunu ilanlâri

Askerî mekteplerle Hastaneler hayvanatı ihtiyacı için 426 ton ot pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 11 — Kânunusani — 932 pazartesi günü saat 16 ya kadar Harbiye mektebindeki mahalli mahsusunda icra edilecektir. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de vakti muayyeninde hazır bulunmaları. (176) (59)

* * *

Maltepe Piyade Atış mektebi ihtiyacı için 750 kilo peksimet pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 11 — Kânunusani — 932 pazartesi günü saat 16 ya kadar Harbiye mektebindeki mahallî mahsusunda icra edilecektir. Taliplerin evsafını okumak için komisyona müracaatları ve iştirak için de vakti muayyeninde hazır bulunmaları. (177) (103)

* * *

Topçu Nakliye mektebi ihtiyacı için muhtelifülcins otomobil malzemesi aleni münakasa suretile satın alınacaktır. İhalesi 31 — Kânunusani — 932 Pazar günü saat 16 ya kadar Harbiye mektebindeki mahalli mahsusunda icra edilecektir. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyona muracaatları ve iştirak için de vakti muayyeninde hazır bulunmaları. (178) (104)

* * *

Harbiye mektebinin damlarının aktarılması ve sair mahallerinin tamiri bermucibi keşif aleni münakasa suretile tamir ve aktarılacaktır.

İhalesi 31 — Kânunusani — 932 Pazar günü saat 16 ya kadar Harbiye mektebindeki mahalli mahsusunda icra edilecektir. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyona muracaatları ve iştirak için de vakti muayyeninde hazır bulunmaalrı. (179) (105)

Doğum ve Kadın hastalıkları mütehassısı
Doktor
Hüseyin Naşit
Türbe, eski Hilâliahmer binası
No. 10 Tel. 22622

VAKIT

Adres: Istanbul Ankara caddesi Vakıt yurdu.

Telefon: Yazı işleri 2.4379 ve 2.3872 idare 2.4370.

Posta kutusu: 46.

Telgraf: Istanbul Vakıt.

Abone şartları:

	1	3	6	12	Aylık
Dahilde	150	400	750	1400	Kuruş
Hariçte	—	800	1450	2700	-

Ilân şartlarımız:

	Resmi	Hususi
Satırı	10 Kş.	12,50 Kş.
Santimi	20 „	25

Küçük ilân şartlarımız:

1	2	3	4	1-10 Defalı
30	50	65	75	100 Kuruş

A — Abonelerimizin her üç aylığı için bir defa meccanendir

B — 4 satırı geçen ilânların fazla satırı için 5 kuruş zammolunur,

VAKIT Matbaası
Sahibi: Mehmet Asım. umumî neşriyat müdürü: Refik Ahmet

Büyükdere Kibrit Fabrikasından:

Kadın ve erkek amele kayıt muamelesi bitmiştir. Beyhude yere müracaat olunmaması ilân olunur

Izmir belediyesinden:

Karşıyakaya isale edilecek suların şartnamei fenniyesine tevfikan plân, proje ve keşifnamelerinin tanzimi müsabakaya vazedilmiştir. Proje ücreti olarak birinciye 4000 ve ikinciye 1000 lira verilecektir. Müsabakaya iştirak edeceklerin yüksek mühendis mektebi diplomasını haiz bulunmaları şarttır. Müsabaka 1/1/932 tarihinden başlamak üzere müddeti beş aydır. Şartnamei fennilerin musaddak suretleri on lira mukabilinde verilir. (13)

PETROL

Saç dökülmesinin ve kirpiklerin en müessir ilâcıdır.

Saçları uzatır, kuvvetlendirir, parlatır ve mikropları imha eder.

Eczane ve Parfümleri mağazalarında arayınız.

Jandarma satınalma komisyonundan:

Altı bin metre yerli haki yazlık kumaş kapalı zarfla satın alınacaktır. Ihalesi 24-2-932 tarihine müsadif pazar günü saat on altıda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzre her gün ve münakasaya iştirâk için mezkûr günün muayyen saatine dakar teminatlarile beraber Gedikpaşadaki komisyonumuza muracaatları. (16)

25 Liraya Radyo makinesi

Baltık markalı ve dört lâmba kuvvetindedir. Müceddettir. Bütün Avrupa telsiz merkezlerini hopartörle dinletir. Akümülâtör ile işler. Akümülâtör, lâmba vesair teferruatını satın alan zat tedarik edecektir. Istanbul'da Yeni Postahanenin üst katında Telsiz Telefon Şirketine müracaat.

Devlet Demiryolları ilanlâri

Bakır lokomotif ocakları ve teferruatının kapalı zarfla münakasası 6 Şubat 932 cumartesi günü saat 15 te Ankarada idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde yirmi beşer lira mukabilinde satılan şartnamelerde yazılıdır. (42)

Büyük Tayyare Piyangosu

11. inci tertip 6 ıncı keşide

11 Kânunusani 1932 dedir.

Büyük ikramiye 200.000 liradır

Ayrıca: 50.000, 40.000, 25.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyeler ve 100.000 Liralık bir mükâfat vardır.

Adana yedinci daire su işleri müdürlüğünden:

Tarsus kazası dahilinde Karabucak deniz kanalı ameliyatının bedeli keşfi olan 64312 lira 50 kuruş mukabilinde ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılarak 932 senesi kânunusanisinin on dokuzuncu salı günü zevali saat on beşte Mersin vilâyeti hükûmet dairesinde ihalesi icra kılınacağından taliplerin %7,5 teminatlarile nümunesine göre teklifnamesini ve şartnamesinde yazılı vesaiki havi kapalı zarfların mezkûr saatte komisyonu mahsusuna tevdi etmeleri ve lâzım gelen izahatı ameliyat mahallinde vermek üzere pazar ve perşembe günleri saat on dörtte ve mukavele ve şartname ve fennî evrakını görmek üzere her gün Adana'da su işleri dairesine müracaatları ilân olunur. (1)

öksürenlere: KATRAN Hakkı Ekrem

Büyük kıymetli bir Hereke halısı Sandal bedesteninde teşhir olunuyor

Saray Hayatının iç Yüzündeki Bütün Rezaletler

üfürükçüler

ve

BÜYÜCÜLER

Bir Roman Kadar Meraklı, Heyecanlı
Olan Bu Tarih Sayfalarını

Ramazandan itibaren

karagöz

tefrikaya başlıyor.

HABER

3 kuruş

HABER

3 kuruş

AKŞAM POSTASI

11 kânunusanı 1932

PAZARTESİ GÜNÜ

Tam Saat 4 te Çıkıyor